

DIRVA

Nr. 141

Gruodis-December 7, 1962

Cleveland, Ohio

Stalinas galėtų nusišypsoti...

NIKITOS PRISIPAŽINIMAS KOMPARTIJOS CK POSEDYJE IŠŠAUKIA STALINO VAIDUOKLĮ. — PALYGINUS SU STALINU, CHRUŠČIOVAS BUVO DAUG NEATSARGESNIS. — TIESA, IR STALINAS DU KARTU APSISKAICIAVO: SU HITLERIU IR KOREJOJE. TAČIAU IŠ SAVO KLAIDŲ SUGEBĖJO GERIAU IŠSISUKTI NEGU JO IPĖDINIS.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Jei patikėti agentūrų pranešimais iš Maskvos, Nikita Chruščiovas lapkričio 23 d. kalbėdamas dvi su puse valandos kompartijos centro komiteto posėdyje prisipažino dėl Kubos avantiūros patekęs į gana blogą padėtį. Diplomatinė iniciatyva buvo atitekusi Jungtinėms Amerikos Valstybėms, o Sovietų Sąjungai teliko gintis. Savaimė aišku, kad toks prisipažinimas buvo paslėptas pasigyrimuose kaip puikiai, jis, Nikita, vis dėlto iš nemalonesnės situacijos išsisuko. Ne tik pats liko gyvas, bet dar išgelbėjo ir Castro režimą.

Nikitos laimei, klausytojų tarpe nebuvo senų stalinistų. Tie tikriausiai būtų sako, kad Stalinas į tokia avantiūrą nebūtų leidęs ir nebūtų rizikavęs, dėl to kio palyginti menko objekto, Sovietų Sąjungos likimu. Iš tikro, Stalinas buvo daug atsargesnis savo užsienio politikoje už įpėdinį Nikitą. Tiesa, ir Stalinas suklydo per daug spausdamas Hitlerį ir tuo išprovokodamas jo puolimą, tačiau iš tos Stalino klaidos Sovietų Sąjunga, dėl prezidento F.D. Roosevelto ir iš dalies W. Churchillio neapdairumo, išėjo net sustiprėjusi. Reikia pripažinti, kad aplamai imant, Stalinas buvo labai atsargus. Nors jo agentų netrukdo nė vienoje pasaulio šalyje, tačiau viešai komunistinį režimą jis įvesdavo ten, kur buvo visai tikras, kad jis galės išsilaikyti ir kad tas režimas liks jo, Stalino, kontrolėje. Atsiminkime, kad Stalinas pasitraukė iš Persijos, nepuolė Turkijos, iš kur šiandien daugiausia stebimi sovietų raketų bandymai, pasitraukė iš Austrijos, pajutęs pasipriešinimą sustabdė Graikijos pilietinį karą. Tvirtai jis laikėsi tik Vokietijoje, kurios dalis jam buvo pavesta susitarimu ir kur savo valdymą jis galėjo pateisinti Vakarų viešosios nuomonės nesimpatijom vokiečiams. Stalinas pagaliau net nebandė jėga sudrausti Tito, nes bijojo didesnio karo.

Chruščiovas, išsikovojęs iš varžovų sau sovietinę imperiją, iš pradžių tikėjosi daugiau laimės lauktesne politika, tačiau, atodėrė laikotarpis privedė prie kruvinų sukilimų Vengrijoje, Lenkijoje ir Rytų Vokietijoje. Tiesa, tie sukilimai buvo

numalšinti, tačiau kartu įrodė ir Stalino teisybę: patikimas komunistinis režimas gali būti tik ten, kur yra Raudonoji Armija. Tas dėsniis pasitvirtino ir kituose pasaulio kamuose. Jau atrodė, kad daugelyje kraštų įsivyravus komunistinis režimas, tačiau greitai pasirodė, kad tik kraštų faktiniai valdovai tik pasisavino bolševikų metodus, nes jie leidžia saugiau išsilaikyti valdžioje, bet nenorėjo klausyti Kremliaus. Išimtį sudarė Castro, kuris susidūręs su vidaus sunkumais, ieškojo sovietų talkos ir turėjo grandiozinių sumanymų išplėsti savo valdžią visoje lotynų Amerikoje, kam irgi buvo reikalinga stambi sovietų pagalba. Stalinas jokių būdu nebūtų leidęs į tą avantiūrą, nes nebūtų nei minutę tikėjęs, kad JAV leis jam ramiai susisukti gūžtą jų panosėje. Chruščiovas tam patikėjo ir buvo pamokytas kitaip.

Chruščiovui, Stalino žodžius vartojant, buvo susisukusi galva dėl patirto pasisekimo.

Atrodo, Kubos avantiūra gerokai pralabė Chruščiovą ir vers jį laikyti Stalino taktikos. Žinia, turint galvoje Vakarų nuotaikas, tarpusavio nesantaiką, karo bijojimą ir kitas aplinkybes, Chruščiovas dar nėra pralošęs visos savo bylos, tačiau, kiek galima spręsti iš jo kalbų ir laikysenos, jis ateityje bus žymiai atsargesnis ir stengsis užliūliuoti sūneramintą pasaulio viešąją nuomonę.

Vienas iš svarbiausių rūpesčių jam dabar yra Indijos-Kinijos santykių problema. Kinijos puolimas buvo suderintas su planais Kuboje. Čia reikia prisiminti, kad ir Stalinas pradėjo Korejos konfliktą neteisingai apskaičiavęs, jog amerikiečiai Korėją paliks savo likimui. Kai pasirodė, kad jis klydo, Stalinas prieš amerikiečius pasiuntė kiniečius, pats formaliai likdamas nuošalyje. Tuo tarpu Chruščiovas Kuboje ant kortos pastatė Sovietų Sąjungos likimą. Kas būtų buvę, jei Washingtonas būtų parodęs dar daugiau ryžtingumo ir drąsos?

Atrodo, kad išmestas iš Lenino mauzolėjaus Stalinas dėl susidariusios būklės ir nemalonumų Chruščiovui turėjo progos sarkastiškai nusišypsoti.

BAŽNYČIOS VISUOTINIO SUSIRINKIMO PIRMAJAI SESIJAI PASIBAIGUS

Gruodžio 8 dieną pasibaigė Bažnyčios Visuotinio Susirinkimo pirmoji sesija. Šia proga galima padaryti provizorinį to susirinkimo balansą liečiančiais sovietų pavergtų kraštų Bažnyčių klausimais, kiek jie buvo iškelti spaudoje.

Kadangi vienas iš svarbiausių sovietų politikos požymių yra negailestingas tikybos, kunigų ir tikinčiųjų persekiojimas, tai, aiškūs dalykas, susirinkimo sušaukimas sukėlė didelį susidomėjimą paminėtų kraštų žmonėse užsieny. Bet ir Vakarų katalikų sluogsnuose jo reikšmė taip pat buvo nagrinėta ryšy su sovietų bažnytine politika. Taip antai, dar prieš susirenkant vyskupams, Italijos Katalikų Akcijos generalinis asistentas Mons. Castellano, kalbėdamas Milano Katalikų Universiteto tobulinimosi kursuose, pareiškė, kad daugelis Tylos Bažnyčios vyskupams priklausančių susirinkime vietų paliks neužimta ir tuo pačiu reikštylų, bet iškalbingą protestą, kurio atgarsis bus naujas bedieviško komunizmo pasmerkimas. Šiai visų laikų didžiausiai herezijai,

pabrėžė jį, bus paskirtas iškilmingiausias pasmerkimas, ko kį Bažnyčia kada nors buvo pavartojusi. Mons. Castellano žodžiai -- liečių Tylos Bažnyčios vyskupus -- buvo pranašiški: tik labai mažą jų dalį sovietai išleido į Romą.

Viename iš pirmųjų susirinkimo posėdžių buvo priimtas iškilmingas atsišaukimas į pasaulį. Atsišaukimo balsavimas buvo atliktas nustatyta tvarka, būtent, atsistojant nariams, kurie pasisakė už atsišaukimą ir paliekančiam sėdėti tiems, kas buvo prieš. Dėl to atsišaukimo kilo kalbų, kad dalis susirinkimo narių balsavo prieš, nes laikė, kad atsišaukime skiriama permažai dėmesio sovietų persekiojamai Tylos Bažnyčiai. Iš karto nebuvo žinoma, kurie susirinkimo Tėvai tai padarė. Tačiau neužilgo paaiškėjo, kad jų tarpe buvo visi ukrainiečių vyskupai. Tai pranešė Paryžiaus katalikiškam laikraščiui "La Croix" Rytų apeigų katalikų ukrainiečių vyskupas Prancūzijoje V. Malančuk. To laikraščio redakcija paskelbė jo laišką, kuriame jis pažymėjo, kad

15 dalyvaujančiųjų susirinkime ukrainiečių vyskupų norėjo parodyti pasauliui, kad jie sielojasi dėl primastos jų Bažnyčiai tragiškos padėties. Todėl balsuojant susirinkimo atsišaukimo tekstą, kuriame ši jų mintis apie Tylos Bažnyčią nebuvo pakankamai išreikšta, jie neatsistojė.

Vėliau "La Croix" ir Romos laikraštis "Il Giornale d'Italia" paskelbė, kad ukrainiečių episkopas padarė dar reikšmingesnę žingsnį, primindamas skaudžiausią šių dienų bažnytinę problemą -- sovietų vykdomą Bažnyčios persekiojimą. Būtent, ukrainiečių vyskupai padarė pareiškimą, kuriame pasakė, kad jų džiaugsmas dėl susirinkimo sušaukimo yra aptemdytas šių aplinkybių: 1) kad susirinkime nedalyvauja Lvovo arkivyskupas metropolitas J. Slipij, kurį sovietai jau 17 metų laiko neteisėtai ištremtą Sibire ir kuris yra pasakutinis likęs gyvas Ukrainos episkopato narys, 10 vyskupų mirus sovietų kalėjimuose; 2) kad susirinkime dalyvauja 2 Maskvos patriarcho stebėtojai, kas sukrėtė tikinčiuosius ir nustebino nema-

žą susirinkimo narių; 3) kad jų stebėtojų buvimas sukelia tam tikruose sluogsnuose pasitenkinimą ir nustelbia arkivyskupo Slipij kalinimo ir nedalyvavimo susirinkime faktą.

Toliau ukrainiečių ganytojai savo pareiškime iškėlė pragaištingą Maskvos patriarcho vaidmenį sovietams naikinant Ukrainos Bažnyčią. Jo įsakymu Maskvos stačiatikių šventikai užėmė vienuolikos vyskupų buveines, 4440 bažnyčių ir gausingus vienuolynus. Jisai skatino Ukrainos klerą ir tikinčiuosius atsimesi tuo katalikybės ir, laužydamas Dievo, bažnytinis ir žmonių įstatymus, pasisavino jurisdikciją 4 milijonų katalikų ir jų klero atžvilgiu. Remdamiesi šiais faktais, vyskupai daro šią išvadą: "Iš duomenų apie Maskvos patriarcho veiklą seka aiškiausi būdu, kad jis yra paklusnus įrankis sovietų vyriausybės rankose, kuri bažnytiniais klausimais teturi vieną tikslą: sunaikinti Bažnyčią. Todėl jo stebėtojų pasiuntimas į susirinkimą negali būti laikomas tikybinio ar bažnytinio aktu. Tai yra aktas, neturintis nieko bendro su tikyba ir sutartas su sovietais tikintiesiems klaidinti."

Pareiškimas baigėsi šiais reikalavimais: 1) paleisti arkivyskupą Slipij ir kitus Rytų apeigų vyskopus, kalinamus komunistų užvaldytuose kraštuose, 2) sugrąžinti vyskupų buveines, bažnyčias ir vienuolynus, 3) sustabdyti atskilimo akciją, vykdomą Maskvos patriarcho žinioje ešančių organų. "Tiktai įvykdžius šias teisingas sąlygas", pareiškė vyskupai, "Maskvos patriarcho stebėtojų buvimas susirinkime galės būti laikomas tikybinės bei bažnytinės dvasios įkvėptuaktu".

(Nukelta į 2 psl.)

Vasario 16 Gimnazijos trečiosios klasės mokiniai, kurių tarpe yra 4 neseniai atvykę iš Lietuvos, su auklėtoju mokyt. Skėriu. Sėdi iš kairės: Milda Flinderytė (prieš 2 metus atvykusi iš Lietuvos), Jantina Gražulytė, Aldona Janulytė, mokyt. Fr. Skėrys, Lina Bajerytė (prieš 3 metus atvykusi iš Lietuvos), Rita Smigelskytė, Elzbieta Grajauskaitė. Stovi: Rožė Steinhachaitė, Virginija Kasparaitytė (prieš 2 metus atvykusi iš Lietuvos), Arūnas Pačkevičius (prieš 3 metus atvykęs iš Lietuvos), Algis Klimaitis, Algirdas Gailius, Petras Buračas, Antanas Juodzevičius, Sigutis Tumėnas, Šarūnas Veršelis.

LIETUVOS NAUJENŲ ATRANKA

VĖL PERTVARKO LIETUVOS PRIEVARTAVIMĄ

Lietuvai primestasis bolševikinės Rusijos imperijos valdymo aparatas šiuo metu vėl pertvarkomas. Reorganizacija ši kartą siekia iki gana gilių šaknų. Patys Lietuvos žmonės tuo reikalu neturėjo balso, Nikita Chruščiovas, susižavėjęs visos imperijos kompartijos centro komiteta, lapkričio 19 dieną pasakė, kaip viskas turi būti pertvarkyta, ir lapkričio 23 dieną tas komitetas "nutarė", kad turi būti padaryta taip, kaip pasakytą. Iš Lietuvos tame "pitarime" dalyvavo tik vyriausias kvilingas A. Sniečkus, iš kurio kalbos matyti, kad jis iš anksto žinojo, ką Nikita

pasakys, ir žinojo, kaip ir Lietuvoje tas pertvarkymas bus konkrečiai vykdomas.

Pertvarkoma daugiausia komunistų partijos organizacinė sistema, bet iš tikrųjų tai yra valdymo pertvarkymas, kadangi partija (jos pareigūnai) yra lemiamoji valdžia.

Partija nuo šiol skeliama į dvi dalis, bet tuo pačiu metu ir pavaldiniai suskirstomi į dvi visiškai atskirus luomus (ar klases): miestiečius ir sodiečius. Tas visuomenės perskėlimas atliekamas atsižvelgiant, kas ką dirba. Į miestiečių luomą patenka visi, kas dirba pramoninėje gamyboje. Į sodiečių luomą -- kas gamina ar perdirbinėja žemės ūkio gaminius (pieno, mėsos ir grūdų perdirbinėtojai, nors dirba ir fabrikuose bei gyvena miestuose, priklauso sodiečių žemdirbių luomui). Komunistų partija pagal šiuos luomus pertvarkoma (perskeliama) todėl, kad jos svarbiausiu uždaviniu bus nebe valstybės valdymas (politika), kaip tai paprastai esti politinėse partijose, o prižiūrėti, skatinti ir organi-

zuoti gamybą. Kadangi gamyboje reikia skirtingų specialybių ir skirtingų metodų, tai ir įvedama tokia "specializacija" partijoje. Tiesa, tuo tarpu paskirstymas vyksta tik labai stambmeniškas: tik į dvi dalis.

Nuo šiol visoj bolševikinėje imperijoje bus faktiškai lyg dvi komunistų partijos. Vienas luomas nuo kito visiškai atskiriamas nuo apačios ligi pat respublikinės viršūnės: net respublikiniai centro komitetai ir jų biurai (valdybos) bus atskiri "žemdirbių" ir "pramonininkų", ir tik centro komiteto prezidiumas bus vienas, kuris tačiau turės teisę tik derinti biurų darbą, bet ne tiesiogiai juos valdyti. Ir Maskvoje "imperijiniame" centro komitete taip pat bus dvi tokios "galvos"-biurai, ant kurių irgi bus tik bendras prezidiumas. Tasai prezidiumas jau turės galutinį žodį. Bet respublikose tai tiems atskiriems biurams svarbesnis viršininkas bus ne respublikinis prezidiumas, o atitinkamas "imperijinis" biuras Maskvoje. Rusijos komunistų partija (kurios vadinamoji "Lietuvos" komunistų partija yra tik padalinys) faktiškai bus lyg du kūnai, net su dviem galvomis, tik tos galvos bus suaugusios pačiuose viršugalviuose ir apdėtos viena kepure. (Nei gamtoje, nei visuomeniniame žmonių susiorganizavime toks fenomenas dar neregėtas).

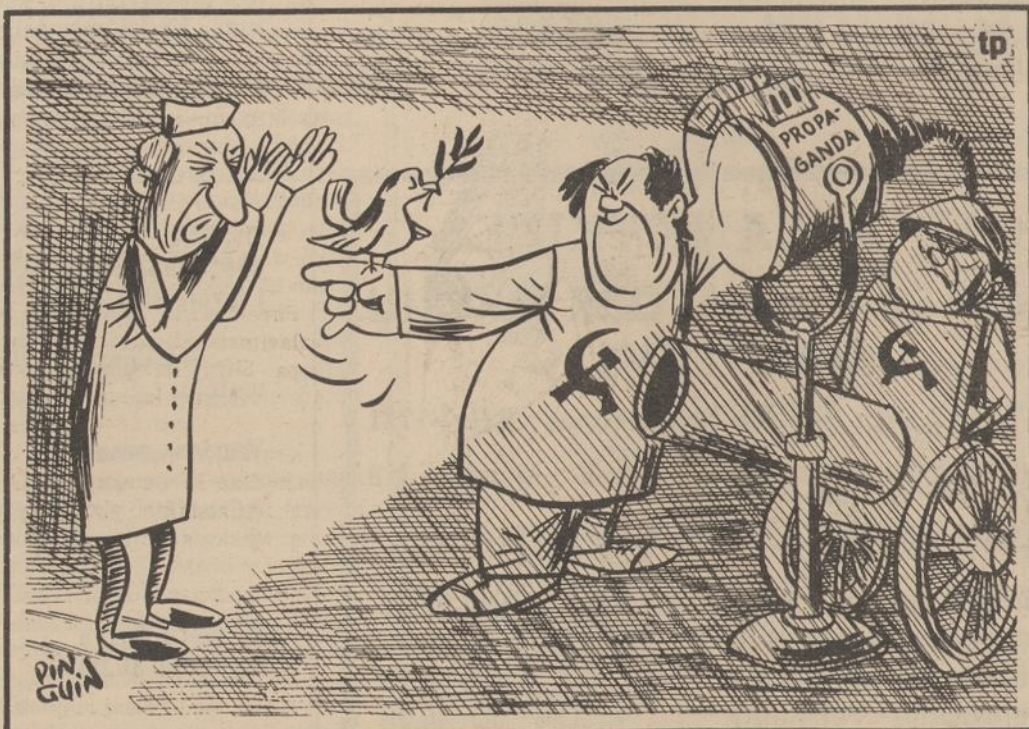
Tiesa, kompartijos susiorganizavimas pagal užsiėmimą nebe naujiena. Ir ligi šiol partijos skyrėsi (kaip jie vadina, pirmosios organizacinės) buvo sudaryti ne teritoriniu principu: kiekvienoje žmonėje, kiekvienoje atskiroje įstaigoje, kiekviename atskirame kolchoze ar sovchoze buvo savas partijos skyrius, jei tik buvo bent trys nariai. Dėl to dabar užsimotasis susikirstymas nesunku atlikti: pakanka tik atžymėti, kad šis skyrius, pagal savo gamybinį pobūdį, yra "sodiečių" (susijęs su žemdirbyste), ar "miestietiškas" (susijęs su pramonine gamyba). Administracijos ir prekybos įstaigos irgi kiekviena turi (jei turi) savo atskirus partijos skyrius, ir juos teks tik paskirstyti, kas prie katro iš dviejų partijos kūnų dabar priklausys.

Panaikinti tik "rajkomai" (partijos rajonų komitetai). Vietoj jų bus "partkomai", sudaryti jau nebe teritoriniu (nebe administracinių rajonų) bet tuo nauju "luominiu" pagrindu. Būtent, "sodiečių" partijos skyrius valdys "sodiečių" partkomai, o "miestiečių" skyrius -- dabartiniai miestų komitetai. Miestiečių partkomų neprivalės būti kiekviename mieste: toks vienas partkomas galės valdyti keliuose mažesniuose miestuose ar net ir užmiestiuose atsidūrusius pramonėje dirbančių komunistų skyrius (pavyzdžiui, plytinės daugiausia yra ne miestuose), o sodiečių partijos komitetai valdys skyrius, esamus visoje žemės ūkio gamybinės valdybos teritorijoje (dažniausia du ar net trys ligšioliniai rajonai) ir taip

(Nukelta į 2 psl.)

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

- Prezidentas Kennedy apgailestavo, kad kai kurie laikraščiai buvo užsipuolę ambasadorių A. Stevenson, būk tai jis siekė, derybose su sovietų atstovais dėl bazių panaikinimo Kuboje, atitraukti ir kai kurias JAV įrengtas bazes Europoje. A. Stevensonas turįs pilną prezidento pasitikėjimą.
- Chruščiovas ir Tito jau kelintą dieną tariasi Sov. Sąjungoje.
- Iš Raud. Kinijos karių, įsiveržusių Indijon, paimti ginklai rodo, kad jie pagaminti pačioje Kinijoje. Ko kiniečiams stinga, tai kuro tankams ir sunkvežimiams.
- Rytų Vokietijos pasienio sargybinis, bėgdamas į Vakarus, leido dar 6 pabėgėliams pasekti jį į laisvę.

- Dėmesio! Fotografuojame!...

Vertė J. P. PALUKAITIS

(97)

TRYLIKITAS SKYRIUS

Grafas, nuėjęs per priemenę ligi durų, staiga sustojo ir ranka užtvėrė išėjimą.

— Tamsta liksi name, pone profesoriau, jei galiu paprašyti.

— Aš? — paklausė profesorius ir nustebęs pažvelgė į Grafą. — Aš turiu likti name? Mielas žmogau, aš esu vienintelis, kuris neliks čia.

— Žinoma. Bet aš galiu tamstą paprašyti, kad iš namo neišeitum šią akimirką. Sandorai, pasaugok, kad jis to nepadarytų.

Grafas apsisuko ir skubiai išėjo laukan, neduodamas profesoriui progos ką nors atsakyti. Reinoldas nusėkė jį, ir jo balsas, dabar jam prabilus, buvo tylus ir duslus:

— Tamsta greičiausiai pagalvojai, kad vieno taiklaus šūvio į profesoriaus širdį pakaktų Hidui pasitenkinti, kad jis galėtų su abiem savo įkaitais atsitraukti.

— Tokios rūšies mintis buvo ir man atėjusi, — pasakė Grafas.

Jie nuėjo ligi kello ir žiūrėjo virš šalto ir tamsaus tingiai tekančios upės vandens į kitą krantą. Autovežiniai ir pavieniai pavidalai baltos plokštumos fone buvo aiškiai matomi, tačiau jau buvo taip sutemę, kad nebuvo įmanoma atpažinti veidus arba uniformas. Tačiau vienas vyras stovėjo toliau nuo kitų, prie pat vandens, ir į tą vyrą dabar kreipėsi Grafas:

— Pulkininkas Hidas?

— Taip, aš esu, majore Howarthai.

— Gerai, kad nereikės mums prarasti daugiau laiko.

Siūlau įkairių apsiiektimą įvykdyti galima greičiau. Jau beveik naktis, pulkininke Hida! — tamsta dienos metu esi pakankamai klasingas, ir aš neturiu noro konstatuoti, ką pajėgtum naktį.

— Aš pildysiu savo pažadą.

— Tamsta neturėtum naudoti išsireiškimų, kurių prasmė tamstai nesuprantama. Pasakyk savo šoferiams, kad jie atsitrauktų iki miško krašto. Tamsta pats su savo žmonėmis taip pat atsitrauk iki tenai. Iš to atstumo — maždaug dviejų šimtų metrų — tamstai bus sunkoka bet kurį mūsų atpažinti. Kartais atsitinka, kad netyčiomis išsprūsta šūvis, bet ne šį vakarą.

— Visa bus tiksliai įvykdyta, kaip pageidaujate, — pasakė Hidas, nusišuko, skubiai padalino įsakymus, palaukė, kol abu sunkvežimiai ir žmonės pradėjo nuo kranto trauktis į pamiškę, ir tada vėl atsisuko į Grafą: — O kas dabar, majore Howarthai?

— Štai kas: kai šūktelsiu, paleisite generolo žmoną ir dukterį, ir jos eis link kello. Tą pačią akimirką profesorius Jennings įžengs keltan, kad plauktų į kitą krantą. Jį pasiekęs, jis išlips sausumon ir lauks, kol abi moterys praeis pro jį, ir tada pradės lėtai žingsniuoti į pamiškę, kur stovėsi tamsta, pulkininke Hida! Ligi jis jus pasieks, moterys jau bus persikėlusios per upę, o be to, jau taip sutemę, kad nei iš jūsų, nei iš mūsų pusės nebus galima ką nors laimėti atsitiktiniu šaudymu. Aš tikiu, kad bet kokios nesėkmės yra išjungtos iš tokio plano.

— Visa bus tiksliai įvykdyta, kaip pageidaujate, — pakartojo Hidas. Jis apsisuko, užlipo į krantą ir nužingsniavo per šviesią sniego plokštumą į tamsią pamiškę, Grafui sekant jį akimis ir glostant savo smakrą.

— Truputį per daug nuolaidus tas mūsų draugas Hidas, per daug lengvai pasiruošęs priimti mūsų idėją, — murmėjo jis. — Idėją dėl... ak, ką aš! Mano amžinas nepasitikėjimas. Ką jis begali padaryti? Jau laikas. — Jis šūktelėjo į namelį: — Sandorai! Kazoke!

Jis palaukė, kol abu išbėgo iš namelio, ir paklausė Sandorą:

— Kaip sekasi Jansciui?

— Jis jau sėdi, tačiau dar šiek tiek apsvaigęs. Jam labai skauda galvą.

— Nenuostabu, — pasakė Grafas ir atsisuko į Reinoldą. — Aš norėčiau porą žodžių su profesorium — vieni, tik Janscis ir aš. Tikiu, kad tamsta suprasi tai. Tai neužtruks ilgiau, kaip minutę, pažadu tamstai.

— Prašau, kiek tik patinka, — dusliai atsakė Reinoldas. — Aš visiškai neskubu.

— Žinau, — pasakė Grafas, — žinau. — Jis lyg norėjo dar kažką pasakyti, bet vėliau, atrodo, kitaip sugalvojo. — Gal tamsta per tą laiką galėtum vandenin nuleisti keltą?

Reinoldas linktelėjo, netaręs žodžio, palydėjo akimis

VĖL PERTVARKO LIETUVOS...

(Atkelta iš 1 psl.)

pat apims miestuose esančius "sodiečių" skyrius (esančius, pavyzdžiui, pieno ar mėsos produktų kombinatuose). Ypač mažesniuose miestuose ligšiolinis teritorinis principas ryškiai nebegalios, nes juose bus ir vieno ir kito luomo partijos skyrių, kurie vieni priklausys vienam, kiti kitam partkomui.

Ryšium su tuo Lietuvoje vėl bus žymiai sumažintas administracinių rajonų skaičius. Prieš keletą metų Maskvos valia nustatytoji Lietuvos teritorija buvo suskirstyta net į 87 rajonus. Po kelių mažinimų, šiomet rajonų buvo likę jau tik 56.

Tačiau, kai pavasario persiorganizavimo metu buvo įsteigtos "mažosios žemės ūkio ministerijos", vadinamos gamybinės valdybos, tai jų buvo įsteigta tik 34: daugumas tų valdybų apėmė po du rajonus, o Tauragės valdyba net tris. Dabar ir rajonų skaičius vėl bus žymiai sumažintas: liks tik 41, tai yra, tik septyniais daugiau, negu tų gamybinių valdybų. Galimas dalykas, kad likusiose rajonuose ir administracija (vykdomieji komitetai) bent laikur turės būti dviejų: vieni miestiečių, kiti sodietiečių reikalams... Partija miestiečių komitetus turės tik dvylikoje rajonų. Didžiuosiuose miestuose pasiliks tie patys miestų partkomitetai, kaip ir buvę, tik iš jų valdžios bus išimti laikurie "sodietiški" partijos skyriai. Partijos konferencijos dabar jau bus šaukiamos irgi ne pagal rajonus, o pagal naują pasidalinimą luomais. Sakysim, tokiuose Kėdainiuose komunistai "pramoninkai" rinksis jau atskirai nuo čia pat aplinkui esančių komunistų "žemdirbių". Tose konferencijose bus paskelbti ("išrinkti") atskiri partkomitetų sekretoriai, atskirai bus numatyti ir delegatai į partijos suvažiavimą (dar ne visai aišku, ar tai turės būti bendras suvažiavimas, ar gal net ir ten jie rinksis atskirai... Greičiausia suvažiavimas gal bus bendras ir jis "išrink" bendrąjį prezidentą. O atskirus CK biurus atskiems partijos "kūnams" jau paskirstas prezidentams).

Kita ne tiek esminio, kiek principinio pobūdžio permaina yra valstybės kontrolės perorganizavimas. Nuo šiol nebėra valstybės kontrolės nei ministerijos, nei komiteto visoj bolševikinėje imperijoje. Tuo pačiu pavyzdžiu vykdomas kontrolės pertvarkymas ir respublikiniame lygyje. Dabar jau įsteigtas "partinės valstybinės kontrolės komitetas". Jis skaitysis tuo pačiu metu ir valstybės ir partijos organas. Tuo būdu dar labiau pabrėžiama, kad bolševikinėje valstybėje valdo ir kontroliuoja bolševikų partija: viena partija, viena valstybė, vienas vadas, nors partija ir perskelta.

Ta proga Chruščiovas vėl pasilypėjo ant Stalino lavono. Jis įtikinėjo, jog Leninas norėjo, kad valstybės organų veikimą kontroliuotų partija. O Stalinas, esą,

partiją atstūmė nuo valdžios įstaigų ir pareigūnų kontroliavimo. Tam jis apsisėdė savo paskirtais valdininkais-policininkais (teisybė, valstybės kontrolė ligi šiol veikė panašiais metodais ir panašiomis priemonėmis, kaip ir Čeka) ir buvo tuom patenkintas. "Štai koks buvo Stalinas!" -- sušuko Chruščiovas, didžiundamasis, kad jis dabar vėl grąžina tvarką, kokios Leninas norėjęs. Bet būdinga, kad vyriausiu kontrolierium tuojau paskyrė Šešepiną, kuris (jau prie Chruščiovo) kurį laiką buvo ir vyriausiu čekistu...

Kai buvo besprogstanti vadina moji Kubos krizė, po visą Lietuvą buvo suorganizuota eilė mitingų, kur darbininkai, kiti vargšusuvokiantieji, kas ir kur ta Kuba yra, atmintinai sakė ir iš rašto skaitė grasimus Amerikai greitai pražūti. Staiga, visos tos prakalbos turėjo nutilti, nes išėjo kažkaip kitaip, negu buvo kalbėta. Į tą tuštumą dabar stoja naujas užsiėmimas ir naujos kalbos -- apie stebuklingai genialią draugo Nikitos pasiūlytą reformą, kurią per gruodžio mėnesį reikia skubėti įvykdyti, ir kurios dėka imsimi šuoliais kiti gamybos visose srityse, imsią nykti visi trūkumai, pagerėsiąs gyvenimas ir būsianti pralenkta Amerika. Tik niekas nebegali su skaityti, kiek tokių visa žadančių reformų jau buvo.

(LNA)

Bažnyčios...

(Atkelta iš 1 psl.)

Pareiškimą, aukščiau paminėtų laikraščių žiniomis, pasirašė 3 arkivyskupas: Bučko, Bukatko ir Hermaniuk, ir 12 vyskupų: Borecky, Gabro, Hornyak, Kornyljuk, Malančuk, Martenez, Prasko, Roborecky, Sapelak, Savaryn, Senyšyn ir Smondiuk.

Šiuo klausimu atsiliopė susirinkimo komisija krikščionių vienybės reikalams, kurios kompetencijoje yra Bažnyčios susivienijimo klausimai. Ji paskelbė, kad visi stebėtojai buvo pakviesti Komisijos ir ji buvo laiminga juos priimti; visi stebėtojai parodė tikrai tikybinį jausmą, todėl Komisija apgailestauja paskelbtus spaudoje dalykus, kurie yra priešingi jos palaikomiems su stebėtojais lojaliems santykiams ir nuo kurių ji atsirubėžiuoja. Ji "La Croix" redakcijai pranešė gavusi iš tikrų šaltinių patirti, kad jos anksčiau padėto pareiškimo ukrainiečių vyskupas nepasirašė. Betgi tatau liečia antraeilė -- parašų -- klausimą tuo tarpu kai vieninteliai svarbus klausimas atrodė šis: ar pareiškimas buvo padarytas ar nebuvo padarytas.

Pagaliau, paminėtinas toks nesusipratimas, įvykęs pačio susirinkimo pradžioje ir greitai išaiškintas. Susirinkimo sekretorijato paskelbtame provizoriniame turinčiųjų teisę dalyvauti sąraše Lietuvos vyskupas V. Borisevičius, P. Maželis, V. Sladkevičius ir J. Steponavičius, Lat-

vijos vyskupas K. Dulbinskis ir Ukrainos arkivyskupas J. Slipij buvo įrašyti į skyrių "Rusija". Tačiau Sekretarijatas, reaguodamas į pareiškėto nusiskundimus, paaiškino, kad tai įvyko dėl klaidos ir bus sekančiojo sąrašo laidoj atitaisyta.

Iš Lietuvos episkopato pusės susirinkime dalyvauja vyskupas V. Brizgys, gyvenęs Chicagoje, ir vyskupas Č. Sipovičius, marijonas, pakeltas į vyskupus prieš 2 metus ir gyvenęs Romoje. Abu jie yra pilnateisiai nariai. Iš Lietuvos yra atvykęs Kauno arkidiecezijos administratorius kaunaininkas J. Stankevičius. Tačiau nebūdamas vyskupu, jis yra pakviestas ekspertu ir neturi balsų teisės. Kan. Stankevičių lydi 3 kunigai: Bakšys, Krivaitis ir Mažeika.

Sekanti sesija, kuri iš karto buvo numatyta pradėti po Velykų, tęstų sekančių metų rugsėjo mėnesį.

A.D.

Naujos lietuviškos plokštelės

Didelė plokštelių bendrovė New Yorke išleidžia dvi ilgo grojimo lietuviškas plokšteles: akordionisto Kazio Daubaro, iš Philadelphia, įgroti lietuviški šokiai ir dainos ir komp. Salomejos Čerienės-Mulks kūriniai, kuriuos atlieka solistai I. Motiekaitienė, V. Bendorius, L. Stukas, S. Volani-Konciėnė ir G. Mažytė; Rūtos Ansamblio moterų choras ir moterų trio iš Alice Stephens ansamblio.

Ta pati bendrovė kovo 4 d. išleidžia dar dvi lietuviškas ilgo-grojimo plokšteles: Lietuvos Vyčių Choro iš Chicago įdainuotą plokštelę "Težydi vėl Lietuva," Lietuvos Vyčių organizacijos aukštiniam jubiliejui paminėti ir lietuvių liaudies šokių rinkinį, kurių parinkimą talkino taut. šokių mokytoja Jadvyga Matulaitienė.

Šių keturių plokštelių išleidimu rūpinasi radijo direkt. Jokūbas Stukas. Visų plokštelių viršelius piešė dail. Jonas Subačius. Kiekviena plokštelė kainuos tik \$4.00; dėl papildomų informacijų, rašyti J. Stukui šiuo adresu: 1264 White St., Hillside, N.J.

Nepaprastai perkama knyga (4-ji laida)

Lietuvės Sibiro tremtinės
smerkiantis kaltinimas
sovietų priespaudai

BARBOROS ARMONIENĖS

Papasakota A. L. Nasvyčiui

LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW

Skaitytojai pripažįsta, kad tai viena iš įspūdingiausių knygų apie komunizmą. Tai geriausia Kalėdų dovana Jūsų draugams, kuriuos norite supažindinti su pavergtos Lietuvos kančiomis.

\$2.95 gaunama knygynuose ir Dirvoje
(galima užsisakyti paštu)

Philadelphia

LIPPINCOTT

New York

Užsakykite Dirvą savo draugams ir pažįstamiems, artimoms ir tolimoms giminėms. Tai bus viena gražiausių Kalėdų dovanų!

Patirtis rodo, kad yra daug lietuviškų šeimų, mielai norinčių skaityti lietuvišką laikraštį, bet dėl materialinių sąlygų nepajėgiančių jį užsisakyti. Kodėl nesuteikti jiems to džiaugsmo?

Nieko nedelsdami užpildykite žemiau dedamą atkarpą ir suteikite Kalėdų džiaugsmą savo artimam — tokiu paprastu, bet nuoširdžiu būdu.

DIRVA

6907 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

Siųsdamas \$10.00, prašau siųsti Dirvą 1 metams:

Vardas, pavardė

Adresas

1/2 metų Dirva
kainuoja \$6.00.

(užsakytojas)

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE

MIDWEST MAISTO IR LIKERIŲ
KRAUTUVĖ

2515 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-1731

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

German Brandy 5th \$4.79
Kron-Brannvin Aquavit. 5th \$3.98
Dujardin German Brandy 5th \$5.29
Old American Wiskey Full Qu. \$3.98

Chianti Import. 'Wine Qu. \$0.98
Bordeaux French Wine 5th \$0.98
Zeller Schwarze Katz 5th \$1.29
Ambasador Vermouth 5th \$0.98

TREČIOJO FRONTO NĖRA

Ir nereikia paskato jam kurtis.

Metmenų 5 nr. V. Kv. atsargiai ir su klaustuku parašė trečiosios jėgos formavimosi klausimu straipsnį, iškeliantį Vienybę to neva besiformuojančio fronto eksponentu.

Kol yra svyruojančių, o jų visuomet bus, kol yra neapsisprendusių, tol bus "nendrinis frontas" bet kurį gyvį tautai klausimą sprendžiant. Ką gi atstovauja tie "idėjiškai neramūs intelektualiai smalsuoliai", kurie, sako V. Kv., buriasi apie "naujų kelių ieškojimo židinius"?

Naujus kelius ieško ne tik intelektualiai smalsuoliai, bet ir intelektualiai stiprios ir vėjo nepajudinamos asmenybės. Ir jei kaltė metama "antikomunistinio fronto reakcijai" už nustūmimą ne vieno "trečiafrontininko" į Laisvės bendradarbių eiles, tai tik įrodo, kiek lengvi yra spaliai ir kaip lengvai palenkiama smilgos. Palinkėta Vienybei "naudinga funkcija" suteikti respektuotiną areną tokiems trečiafrontininkams reikėtų ne ką kitą, kaip aiškų kelią į tą frontą, kuris ir šandien, tebelaukdamas "vykstančių pakitimų" ne tik okupuotoje Lietuvoje, bet ir visoje komunistų okupuotoje pasaulio dalyje, neižiūri totalitinių imperialistų užmačių ir geriausiu atveju tenkinasi patogia štrauso politika.

Grįžtant prie "defensyvinės laikysenos okupuotoje Lietuvoje vykstančių pakitimų atžvilgiu", tektų sugrįžti (ir ne vienam dar teks, nagrinėjant tautos pasipriešinimo okupantui istoriją), kad pakitimai yra natūralūs ir neišvengiami. Tai vienas iš viešų įrodymų, kad pasipriešinimo dvasia tautoje yra gyva ir kad ta dvasia formuojama sąlygų, kurių mes vieni, čia išeivijoje, pakeisti negalim, ar būsim "sustingę senose veiklos formose", ar būsim "intelektualiai smalsuoliai", iešką originalesnių teorijų, bet su krašto laisvinimo politika praktiškai nedaug ką bendro turi.

Trečiafrontininkai iki šiol parodė beesą ant slidaus kelio. Visai vietoje išreikštas ir paties straipsnio autoriaus netikrumas, čia pat iškelus "ideologinės koegzistencijos" nepavojingumą išduoti kovos įsipareigojimą, ir kartu, suabejojus: "gal reiktų savęs klausti, ar esame tai kovai pakankamai pajėgūs..."

Pajėgesni būtume pasilikdami viename fronte. (j. č.)

BALFAS IR LIETUVIŠKOS BIRBYNĖS...

"Nuolat girdime gražias kalbas ar skaitym puišius straipsnius. Tada taip niežti delną pavartyti kartotekas, sąrašus, aukų lapus ir įsitikinti, ar gražių idėjų autorius tikrai dirba, ar tik bėrbia," -- rašo BALFo reikalų vedėjas, kun. L. Jankus Dirvoje, lapkričio 5 d.

Bet kokiame lietuviškame tikslui žmonės atsiuntę dolerį ar porą aukų rinkėjų laikomi tinkamą pagarbą, kaip susipratę lietuviai patriotai, tautinių darbų rėmėjai. Didesnė ar mažesnė piniginių duklė atiduoda ir tie, kurie nedirba, o tik "bėrbia" anot kun. L. Jankaus.

Čia iškeltas labai svarbus ir opus klausimas ne tik BALFui, bet įdomus ir visiems organizacijų vadovams, kurie šio metu turėjo puišką progą įsitikinti, kiek svarbus ir lemtingas yra tas birbimas, dėl kurio stokos R. Nixonas pralaimėjo rinkimus į gubernatoriaus postą tuo užbaigdamas savo politinę karjerą.

Tegul tik nutila tos lietuviškos "birbynės" tuojau ištuštės ne tik visi mūsų iždai, bet ir organizacijų vardai išnyks. Tos vadinamos birbynės BALFo reikalų vedėjo nuomone yra tie, kurie rašo į spaudą, kalba per radiją ar susirinkimuose kviesdami lietuvius jungtis įvairiems tautiniams darbams, prisidėti darbu ar lėšomis, aukoti Lietuvos laisvinimui, kultūriniais reikalams, BALFui ir svarbiausia išlikti lietuviams, nes tik tuo atveju galima tikėtis tautinių darbų rėmėjų.

Rašančiam gi neužtenka turėti popieriaus, rašalo ir pašto ženklų straipsniui pasiųsti. Reikia surasti žinių bei minčių, kurios pajėgtų įsiskverbti į žmogaus gelmes, kurios įtikintų skaitytoją, jog minimas tikslas yra kilnus, reikalingas ir būtinas remti. Laikraščių redakcijos tą puiškiai pačios supranta ir supažindina skaitytojus ir veikėjus.

"Laikraščio bendradarbiui reikia daug skaityti, o nei knygų, nei žurnalų, nei laikraščių juk niekas veltui neduoda. Nepajėgdami užsimokėti honoraro už straipsnius, mūsiškiai laikraščiai savo bendradarbius skaudžiai skriaudžia, juos išnaudoja. Skaitytojams tas gal neateina į galvą, bet redakcijos tą labai skaudžiai pergyvena. Kam gi malonu būti iš-

naudotoju? Ir maža paguoda, kad tai daroma ne sau, bet visuomenės labui," -- atvirai rašė Tėviškės Žiburiai 1957 m. 12.5 d. savo vedamajame.

Visa tai iš rašančiojo pareikalauja išsižadėti daug malonių poilsio valandų ir aukščiau minėtiems tikslams lėšų. Ar tada kam nors, net ir pačiam gerb. kun. L. Jankui, "neniežti" delnai atversti kartoteką ir suskaičiuoti, koks skirtumas tarp kelių dolerių metinės aukos ir sumos, kurią išleidžia "nedirbantieji", o tik "birbantieji", kun. L. Jankaus žodžiais tariant. O jų "birbimo" dėka plaukia aukos į visus lietuviškus iždus ir pilnu tempu vyksta lietuvių tautinio gyvenimo judėjimas. Jei darbu vadinsime tik BALFo gėrybių pakavimą ir išsiuntimą, tai be "birbinių" greit ir sandėlys ištuštės.

Čia pravartu priminti ir tuos visuomenės veikėjus, o kalbant apie BALFą, jo 25 direktorius ir šimtus skyriuose veikiančių, kurie ne visi gal būtų pakankamai tiesioginiai aukojai, bet niekam neateina į galvą suskaičiuoti, kiek dolerių jie išleidžia kelionėms į seimus, organizacijų suvažiavimus svarstyti įvairių lietuviško gyvenimo problemų. Ilgus savaitgalius jie tūnoje pri-rūkytose suvažiavimų salėse, kai tuo tarpu galėtų ramiai ir pigiai praleisti savaitgalį savo artimiausiamie paplūdimyje stiprinant sveikatą ar prie televizijos. Kokioj kartotekoj visos tos išlaidos, Vargas ir trūsas yra sužymėta?

Jie trokšta garbės, kartais tenka nugirsti. Taip manantiems labai teisinga atsakymą davė neseniai Drauge "Spygliai ir Dyzgliai", kurs maždaug taip skamba: jei nori draugui atkeršyti, siūlyk į visuomenines pareigas. Tuo apiplėši jo kišenę ir garbę, jeigu jis tas pareigas stropiai atliks.

Pagalvokime ir apie patį laikraštį, kuris nuolat skelbia tydirbančių ar "birbiančių" rašinius nemokamai, o organizacijos tuo naudojasi, pildydamos savo iždus ir iš jo kam nors apmokėdamos už tokį pat tautišką patriotišką darbą algas ir kelionpinigius į suvažiavimus, iš pėlo skirsto aukas, bet ne laikraščiams. Atseit, tas tiktai dirba, kas už tokį pat darbą pinigus gau-

MUMS NETURI PRITRŪKTI RYZTO BEI KANTRYBĖS LIETUVĄ LAISVINTI

Lietuvos atstovo Washingtono J. Kajecko kalba II Kultūros kongrese Chicagoje

"Per skausmus į garbę." Taip maironiškai tariant, galima būtų nusakyti šio II-jo Kultūros Kongreso Komiteto pastangas šį Kongresą realizuoti. Jo ruošos kelias buvo erškėčiuotas, bet garbingas. Šiandien tu pastangų kelio galas. Į jį dabar atkreiptas savųjų ir svetimųjų, laisvųjų ir pavergtųjų lietuvių dėmesys. Tat, svarbu, kad jis būtų sėkmingas, kad duotų teigiamų rezultatų. Toje dvasioje šį Kongresą sveikinu ir nuoširdžiai linkiu jam geriausios sėkmės.

Džiugu Kongreso Komiteto priekšakyje matyti p. P. Gaudį, kadai-se bendradarbi iš Lietuvos diplomatinės tarnybos. Jo kultūrinė veikla ne vakarykščios dienos. Jos suvirš jau 40 metų! Jis buvo kultūrininkas Lietuvos tarnyboje bėdamas. Jis tokiu paliko ir tremtyje. Jis ne tik Lietuvos saulėtų dienų, bet ir jos laisvės sutemų darbininkas. Jis tuomi pasekė pėdomis skaitlingų Lietuvos diplomatinės tarnybos, kurių tarpe apskčiai kultūrininkų būta. Garbė jam už tai.

Kas gi toji kultūra, kurios svarstyti susirinkome? Mano nuomone, tiksliausias jos apibrėžimas,

tai pažinimas to, kas geriausio ligšiol pasakyta, parašyta, mintyta ar nuveikta. Anot van Dyke, kultūrėti, tai tenkintis tuo, kas yra geriausio. Taip aptarta kultūra šlifuoja ir protą ir būdą. Ji kultivuoja skonį, gėrui ir grožiui. Ji kelias į pažangą.

Kultūra yra religija ir mokslas, literatūra ir menas, daina ir muzika, švietimas ir spauda, kalba ir dar daugiau. Visa tai nau dingo išeivijai. Visa tai naudinga ir būsimam Lietuvos prisikėlimui.

Lietuvos okupacijos tautos kultūrinė raida padarytą žalą bei spragą turės su laiku užpildyti laisvųjų lietuvių kūriniai. Tie kūriniai, lygiai kaip šiojo Kongreso darbai, turės grįžti į Lietuvą.

Savaime suprantama, kultūros siektina studijomis. Goethe patiekė ir konkretų receptą kultūros siekti. Esą kiekvienas turėtų kasdien paklausti keletos dainų, paskaityti poemą, pamatyti paveikslą ir prabilti keletą rezonabliškų žodžių. Gi pasisavintai kultūrai įgyvendinti, Maironis ragina eiti Lietuvos kelių paėmus "arklą, knygą, lyrą".

Kultūra ir tiesos pažinimu sekant, matome, kad žmonės negema su balnais ant pečių, kad tironai jais jodinėti galėtų, kad jie vieni pažinimą monopolizuotų galėtų ir jėga jį primestų kitiems.

Šiandien lietuvių tauta stumia ma iš viešojo gyvenimo, istorija klastojama, religijos ugdymas ir praktikuojamas laikomas arba nesuderinamu su Maskvos skelbiamais principais arba dargi nusi-kaltimu. Tautinis pasireiškimas mene ar literatūroje laikomas nukrypimu, dargi sukilimu prieš "didįjį brolių".

Ne vergovė, bet laisvė -- kultūros požymis. Žmogaus ir tautų teisės -- šventas dalykas. Tokios teisės, anot Jeffersono, tepaiegtos tik barbarų kraštuose. Kultūra uždeda ir pareigų. Lietuvis, kuris siekia kultūros, tuo pačiu siekia ir laisvės Tėvų Žemei. Jei vergovė yra blogis, o laisvė ir teisė gėris, tai kultūringo lietuvių užduotis siekti pavergtą tautą laisvinti.

Lietuvos laisvinimą nematuo-kime dienomis, mėnesiais, me-

tais. Tai gimdo nusivylimą. Tenkinkimės tuo, kad, anot Maironio, "auštančią dieną mūsų nors sūnūs visgi išvys!" Kuo greičiau toji diena išauš -- tuo geriau. Kantrybė -- būtina. Trisdešimts tris kartus ji Naujame Įstatyme suminėta. Ji nereikškia pasyvumą. Ji laisvos valios apsisprendimo aktas. Kantrybė mums pri- valu apsišarvuoti tiek, kad jos pakaktų iki Lietuvos laisvės aušros. Jei Lietuvos priešui netrukta ryžto lietuvių tautą engti, mums neturi pritrūkti ryžto bei kantrybės ją laisvinti. Kultūra reiškia ryžtą ir ištverti. Nesu-prantama, kad Sibiro ir vergovės išvengęs išeivis bei tremtinis Lietuvos sutemų laikais, lais-vėje nuo jos nusigręžtų. Kultūra be kilnumo -- ne kultūra. Todėl, Nemuno krašte Kremliaus kultūrai ne vieta.

Šis kongresas vyksta garbingo sukaktuvininko, Maironio, metais. Geriau to didžiojo kultūrininko atmintį, kaip, šitokių kongresu, pagerbti -- neįmanoma. Jo kūryba mūsų širdžiai ir artima ir miela. Ar Maironis veda mus į Lietuvos didingą praeitį, ar skelbia prisikėlimą, ar pasitikėjimą savo tautos genijumi ar ragina dirbti, aukotis ar melstis, jis visad baigia vilties gaida, kad mūsų vis tik bus "išauštantys metai."

Lietuvos kariuomenė mokojo ir viltis ir aukotis. Toji jėga įgyvendino ir pavergtą lietuvių ilgų metų ilgę ir Maironio išprana- šautą Lietuvos prisikėlimą. Be jos ryžto nebūtų buvę nei Lietu-vos laisvės nei Nepriklausomybės palaimų nei lietuviškos kultūros.

Pagalčiau, šandien Padėkos Die-na. Apie savą kultūrą svajoti ir dėl jos šioje šalyje dirbti galime tik JAV laisvės palaimų dėka. Tat, šia iškilminga proga padėkų ypatingai vietoje. Ji pirmoj eilėj priklauso visų palaimų šal-tiniui -- Dievui. Mes dėkingi šio krašto vadovybei bei žmonėms už didžiąją palaimą, už Lietuvos okupacijos nepripažinimą ir tos skriaudos pakartotiną pasmerkimą. Už tai Amerikos Vyriausy-bei priklauso ne tik šandien, bet kasdien, amžinas lietuvių tautos dėkingumas.

Padėkos ženklan statoma pa-minklai. Bet, paminklas pamink-

VIRŠUJE: Čiurlionio ansam-blis su dirigentu Alfonsu Mikulskiu Clevelande suruoštame Maironio minėjime atgaivino klausytojų širdyse taip retai begirdimas, bet mielas Maironio dainas.

V. Plodžinsko nuotrauka

lui nelygus. Antai,
"Kas Vilnių stabo stovylos
nematė
Kurį Murovojovui maskoliai
pastatė?"

Maironis
Kas nežino, kad Stalino stabo
stovylos, paveikslai ir jam skir-
tos odos pabūgę šviesos iš nak-
ties, kaip pavasario sniegas, pra-
nyko. Anot Maironio:

"Kas prieš šviesą kariauna
Pats rankomis savo sumany-
mą griaua
Tą žodį iškalb ant jo stabo!"

Bet, yra stovyla viena. Ji sim-
bolis palaimų, kuriomis mes pa-
tys naudojames ir Lietuvos laubū
naudojame. Tos stovylos užuovė-
ja iš seno žinoma, kaip persekio-
jamų tėvynė. Tą stovylą nei lai-
kas nesunaikina nei bangos ne-
nuplauna. Ji didingai stovi Atlan-
to plaunamojo pakrantėj. Ji žino-
ma Laisvės stovylos vardu. Pa-
dėkos Dieną į ją mūsų mintys
krypsta. Ji atvaizduoja galingą
moatį, kaip, šitokių kongresu,
vardas -- Tremtinių Motina. Ji
pirmoji pasitiko didžiūną mūsų
kvietimu:

"... Duokit man skurdžius, be
vilties ir be turto,
Ir nukankintus bedalius bei
iš namų išvytus,
Kurie vien skundžias tyliai
ir jaučia būvį kartų.
Atsiųskite man čia belais-
vius ir audrų blaškytus,
Aš jiems keliu žibintą lais-
vės prie auksinių vartų!"
(Emma Lazarus. Vertė
Nadas Rastenis)

NAUJI LEIDINIAI

METMENYS -- jaunosios kar-
tos kultūros žurnalas, 5 nr. Tai
stambus, 192 psl., knygos pavidalo
žurnalas, apimantis literatūros,
meno, kritikos ir visuomeninių
temų straipsnius, atstovaujan-
čius daugumoje mūsų jaunosios
inteligentijos liberalinio sparno
autorius. Tie autoriai (H. Radaus-
kas, H. Nagys, J. Pivorūnas, K.
Ostrauskas, A. Mackus, V. Trum-
pa ir eilė kitų) jau ne nuo šian-
dien yra iškilę sava kūryba, savo
atviromis ir drąsiomis pažiūro-
mis į įvairius lietuvių kultūri-
nius ir visuomeninius klausimus.

Dr. Vytauto Kavofio redaguo-
jamas žurnalas mieliai laukiamas
svečias kiekvieno inteligento na-
muose.

Kaina 1.50 dol.
Žurnalą galima įsigyti ar užsi-
sakyti ir Dirvoje.

EGLUTĖ -- lapkričio (9) nr.
Leidžia Lietuvių Kultūros Insti-
tutas, redaguoja N.P. Marijos
Seserys Putname. Vienintelis li-
kęs žurnalas mūsų jauniems
skaitytojams. Prie jo skaitymo
turėtų prisidėti ne vien tėvai, bet
ir liuanistinių mokyklų mokyto-
jai, supažindindami mokinius su
jiems pritaikyta literatūra ir iš
jų pačių tarpo ir jų amžiaus bend-
radarbiais. Pratinamas vaikų
skaityti lietuvišką spaudą nuo
mažens yra viena iš pagrindinių
sąlygų mūsų spaudos tęstinumui
išlaikyti.

LIETUVIŲ DIENOS -- lapkri-
čio mėn. numeris. Kaip visuomet,
gausus ilustracine medžiaga ir
mūsų visuomeninių ir kultūrinių
aktualijų temomis. Atskiro nu-
merio kaina - 65 centai. Leidžia-
mas Los Angeles F. Skiriaus.
Redaguoja Bern. Brazdžionis.

MOKAME

4 1/2 %

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

**MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS
REKORDAS...**

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom kurus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiemis savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

**MUTUAL FEDERAL SAVINGS
and Loan Association**

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMACK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
 Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanaukas, Pres.

Cicero parapijiečiai iškilmingai pagerbė savo kleboną prel. I. Albavičių jo kunigystės 50 metų sukakties proga. Prie garbės stalo sėdi iš kairės: kun. A. Martinkus, gen. konsulas dr. P. Daužvardis ir ponė, sukaktuvininkas prel. Ignas Albavičius, pagerbimo komiteto pirmininkas R. Mack, kun. A. Valančius ir Draugo vyr. red. L. Šimutis.

CICERO PAGERBĖ SAVO KLEBONĄ

Lapkričio 25 d. Cicero lietuvių parapija minėjo savo mylimo klebono prelato Igno Albavičiaus aukštinį kunigystės jubiliejų. Šv. Antano bažnyčioje buvo ta proga atnaujintos iškilmingos mišios.

Pamokslą pasakė kun. J. Vaškas. Vakare parapijos salė vos pajėgė sutalpinti arti 600 parapijiečių, susirinkusių į pagerbimo banketą. Invokaciją atkalbėjo prel. A. Martinkus. Muz. A. Skri-

dulio vadovaujamas parapijos choras sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Parapija yra mišri. Lietuviai sudaro tik dalį jos gyventojų. Ir chore daug nelietuvių, bet tik reikia gerėtis, kaip gražiai ir aiškiai jie gieda Lietuvos himną.

Jubilatui pagerbti komiteto pirmininkas R. Mack pasveikinęs jubilatą, banketo vadovavimą perdavė kun. A. Valančiui. Chicagos American redaktorius S. Pieža atvežė sukaktuvininkui linkėjimus iš Romos, iš kur taip pat atėjo ir popiežiaus palaiminimas prelatui. Gen. konsulas dr. P. Daužvardis sveikindamas statė prel. Albavičių lietuviams pavyzdžiu. Draugo red. L. Šimutis išskėlė jo nuopelnus lietuviškajai visuomenei, kurios aktyviu nariu prel. Albavičius visada buvo. Toliau sveikino kunigai J. Jančius — tėvų marijonų vardu, B. Markaitis — tėvų jezuitų ir L. Andriekus — pranciškonų vardu. Cicero miesto administracijos vardu sveikino miesto tarybos pirm. J. Justin.

Po meninės programos, kurią atliko parapijos mokinės ir solistas J. Vaznelis, muz. M. Mondenkaitei akompanuojant, sukaktuvininką sveikino visa eilė vietos ir kaimyninių vietovių organizacijų.

V.A. Račkauskas

Jaunavedžiai Jurgita Moliejūtė ir Juozas Sabas.

V.A. Račkauskas nuotrauka

NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA

Lapkričio 24 d. darbštūs ir aktyvūs tautinėje veikloje Galina ir Zigmas Moliejai išleido savo vienturtę dukrelę Jurgitą už Albinos ir Juozo Šabrinskių sūnaus Juozo Sabo iš Philadelphijos. Su tuoktuvų apeigas šv. Pranciškaus bažnyčioje atliko kun. Ig. Vichuras. Giedojų mūsų žymieji solistai Pr. Bičkienė ir J. Vaznelis bei parapijos choras.

Vestuvių vaišės vyko Vogel restorano patalpose. Žodžiu jaunuosius sveikino dr. Paukštelis, ALTS East Chicago pirm. K. Pocius, Korzonas, pusbrolis Vyt. Karalius ir kun. Bičiūnas. Raštu gauti sveikinimai iš Romos, okupuotos Lietuvos, dėdės Lavicko iš Vokietijos ir artimesnių vietų. Per du šimtai svečių nuširdžiai linkėjo jauniems laimės ir laimės lietuviško kamieno. Jaunoji yra baigusi aukštųjų komercinių mokslus, o jaunasis, dėl karinės prievolės atlikimo kiek susitrukęs yra baigęs tą pačią mokslų šaką.

GERIAUSIA KALĖDINĖ DOVANA VAIKAMS ELEMENTORIUS E

išmokys vaikus lengviausiai skaityti

Paruošė žinomas pedagogas Ignas Malėnas pačiu naujaisiu metodu.

Vaikus galima pradėti mokytį skaityti jau 4 metų, kai tik susidomi skaitymu. Elementorius yra gausiai iliustruotas dail. V. Simankevičiaus spalvotais piešiniais. Išleido Ateitis Brooklyn, N. Y. Spaudė salezičių spaustuvė Italijoje. Kaina \$2.50. Gaunama adresu: ATEITIS, 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y. ir pas platintojus.

GARDAUS MAISTO SIUNTINIAI I VISUS KRASTUS PRISTATOMA PER 3-4 SAV. PILNAI GARANTUOTA PRASYKITE SĄRAŠŲ IR KAINORĄŠČIŲ. GRAMERCY SHIPPING Co. 118 E. 28TH STREET NEW YORK 16, N. Y. Tel. MU 9-0598

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS, sekretorius

CHICAGO PHONE242-4395
SUBURBAN PHONE656-6330

Kelias į kairę

Dirvos konkurse premijuotasis romanas

(22)

— Na, jau! Taip nekalbėk. Visgi, jis tavo bosas. Nesusitaikysi, tai iš darbo išmes.

— Tegu pamėgina! Kad duosiu per galvą! Ir tą žioplą buhalterį už kudlų pakratysiu! Šaipos, petim trauko, kai išėjau. Kas jam darbo? Noriu, tai ir išeinu. Visi, šėtonai, tokie! Visi tave suėst pasiruošę! Ir tas kaimynas — negeresnis! Klausinėja, šaiposi. Visa iš tavęs ištraukia, iššnipinėja, o paskui apkalba. Gyvatės visi! Ir jeigu Pranas ką sakys, tai aš jam akis išdraskysiu! Aš jam parodysiu, piktai į mane skersakiuot! Aš jam...

— Nutilk! — surikau nebeišskentusi.

Marė žengė žingsnį atgal ir žiūrėjo į mane prasižiojusi.

— Kad negirdėčiau daugiau nė žodžio! Paleidai nervus, kaip kokias neplautas žarnas: nei kaip žmogui pasakyti! Plepi, šūkaiji, iš darbų lakstai, ant visų pyksti — o kas gi čia bebus? Paimsiu va, rykštę ir kad išvanosiu pečius, tai žinosi!

Marė traukėsi atgal ir staiga pradėjo verksti. Verkdamas nuėjo į savo palėpę ir įsikniaubė į patalus. Sekiau jį, žiūrėjau, ką darys. Nebesibariau, bet ir neraminiau. Gerumu su ja nebegalima susikalbėti, užtat ir Pranas užrinka; anksčiau pačios nebardavo. Ir tėvas

pikčiau ją sudraudžia, nors visą gyvenimą mergaitę labai mylėjo. Tai buvo tėvo duktė, ne mano. Kai maža užsigaudavo, tuoj pas tėvą bėgdavo. Ir kai už Prano nenorėjo tekėti, bėgo pas tėvą. Verkė, prašė užtarimo. Net pavydėdavau. Griežtai auklėjau, sau paklusnumo reikalavau. Jei tėvą daugiau myli, tai manęs tegu nors bijo. O tai būtų užaugusi palaidūne, ištėkėjusi būtų už kokio žydėlio. Vaikai, vaikai! Sako, vaikai džiaugsmas. Koks ten džiaugsmas, kai visą gyvenimą tavo nervais, kaip vargonais, groja? Saugoju nuo mažumės, kad nepasileistų, o kas žino, kaip tenai su tuo daktaru...

"Morta, Morta" Begigu sakyti kunigėliui, kai jis vaikų neturi. O aš sakau: "Vaikai, vaikai!" Dėl jųsi dirbam, taupom, jums ateitį statom, dėl jųsi nukrypimų drebam... Ar gi Mare nesirūpinom? Ar sveiką neauginom? Ar jai gero ir drausmės pašykstėjom? Buvo aprenpta, buvo soti, devynias žiemas į mokyklą vaikščiojo, pianinu skambint išmoko, tarškinti rašoma mašinėlė, dailiai siuvinėti, megzti. Ar gi merginai mokslo neužtenka? Blovē, lyg avelė, iš mokyklos atimta. Ogi turėjo ir dirbti, turėjo įprast į vargą, nuo ankstyvos jaunystės kitiems patarnaudama, pinigėlių prie pinigėlio taupydama. Dėl savos gi ateities, ne dėl mūsų! Išlepinti vaikai daugiau gyvenime verkia, negu kietai užaugę. Marė negulėjo ant pūkų ir neskrandžiojo, kaip kitos kvailios mergiotės, kvailių, ištižusių motinų lengvai paleidžiamos. Mano ranka būdavo geležinė ir žodis — kaip ugnis! Net Pušinis manęs privengdavo, kad ir buvo žmogus — tiktas.

Ir dabar! Kur girdėta, kad jauna moteris taip išsiileistų, kaip apatiniai sijonai! Žliumbia, rėkauja, baras, ar nuliūdus vaikšto, už skaudančios galvos susiėmus... Nei kaip žmogui pasakyti!

Trepinėju vietoj, ne darbus dirbu. Taip ligi Prano

atvažiavimo. Įgirdžda, įlinguoja dadžius! Kas gi tai Prano mašinai? Ar velnias apsėdo? Negirdžėdavo, neklebetuodavo. Pasaulio pabaiga! Sugedo, ar kai? Vėl išlaidos, vėl gaisrais, taisyt važinėjant. Nors tu ir bėk iš namų nuo tų visų rūpesčių!

— Ei, Pranai! Ar kokias dalis išmėtei? Ko taip klebetuoja tas tavo, velnias, dadžius?

Pranas tyli, neatsiliepia. Tai neįprasta. Turėtų juokais atšaukt:

— Tylėk, sene! Valgyt greičiau duok. Vištomis rūpinkis, o ne mašina.

Visada taip mes apsisilasiom. Visada juokais. Žinau, Pranas mane gerbia, net ir prisibijo. Bet apsimėtom žodžiais, jis ant manęs juokais užsimojo, aš jį apmumsčiuoju. Nors nenuobodu! Amerikos žmonės — tai jie vis rimtai. Tokių mūsų pokštų nei nesuprastų. Su Pranu mes sutinkam. Antaniukas taip nepašnekės. Su juo nei radęs, nei pametęs. Jis ir juoką dažnai už rimtą priima. Pranas mane ir už Pušinį geriau supranta. Kad tik nesijaučiu gerai, žiūrėk, jau jis ir sukinėjas aplink, erzina:

— Sėskis, senelyt, kaulus pailsink. Duok, vištų lesalą aš nunešiu. Neik, neik, aptvarkysiu visa, nebijok. Pritūpk, va, troboj ir pakvakšėk. Nóri, nenori — senatvė.

Nepajuokia, velniukas, ne. Užjaučia, pagaili, vaduoja nuo įgrisusių kasdienių darbų. Geras žentas. Šėtonas tas! O dabar tyli. Kas gi jam?

— Ar musmirių užėdei? Ko tyli?

— Eik, sene, eik nelojus.

Pasako dusliai. Ne jo balsas, ne jo papratimas. Ne, čia ne Bartis. Kas gi jam yra?

— Gal iš darbo atleido?

(Bus daugiau)

Svečių tarpe matėsi iš Philadelphijos atvykę Irena ir Vytautas Karaliai su sūnumi, dukterimi, marčia ir žentu, iš Lenkijos neseniai grįžęs senelis Lavickas, Korpi Neo-Lithuania pirmininkas inž. Mažeika su ponija ir visa eilė tautinės srities darbuotojų.

Jaunieji povestuvinei kelionei pasirinko saulėtąją Jamaiką ir grįžę mano apsigyventi Chicagoje.

V.A.R.

• L. S. T. Korp: Neo-Lithuania ir L. T. Akad. Sambūris Chicagoje, Mid-West viešbučio patalpose rengia savo tradicinį Naujų Metų sutikimą. Grieš Korp. Neo-Lithuania orkestras ir svečiai bus vaišinami savų šeiminių pagamintais skaniais valgiais. Kolegos neolithuanai ir sambūrio nariai su savo bičiuliais kviečiami drauge sutikti korporantiškoje nuotaiškoje šiuos Naujus Metus.

DIRVOJĖ GAUNAMOS — ir galima užsisakyti paštu — šios knygos:

Lithuania — Land of Heroes	\$4.75
Leave Your Tears in Moscow	\$3.95
R. Spalis — Ant Ribos	\$5.00
Br. Raila — Tamsiausia prieš Aušrą	\$5.00
Br. Raila — Iš paskendusio pasaulio	\$5.00
J. Gliaudos — Ikaras	
Sonata	2.00
Alė Rūta — Priesaika	\$3.25
J. Masilionis — Lietuvių literatūra II tomas	\$8.50
III tomas	\$5.00
IV tomas	\$5.00

Visa eilė kitų Draugo, Karvelio, Terros, Nidos išleistų knygų.

Teiraukitės — knygų reikalų suteiksime visas informacijas.

KAN. A. STEPONAITIS

TĖVYNĖJE IR PASAULY

KĄ TIK IŠEJUSI KNYGA, KURIOJE AUTORIS PASAKOJA SAVO PRISIMINIMUS NUO CARIZMO IKI BOLŠEVIZMO —

Knygoje randame:

Sūduvos lymumai. Carizmo varžtuose. Revoliucijos poveikyje. Didžiojo karo vėtroje. Laisvės prošvaistėje. Nepriklausomybės dienomis. Katalikiškoje akcijoje. Ant kalėjimo slenksčio. Bolševizmo smurte. Antrojo karo sukuryje. Už aksominės uždangos. Tarp Atlanto ir Pacifiko. Prie kryžiaus kelio.

Irišta į kietus viršelius, 319 psl., kaina 4 dol.

Gaunama adresu:

FRANCISCAN FATHERS PRESS
910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

DAILĖS IR ARCHITEKTŪROS PARODA II KULTŪROS KONGRESE

Kongreso proga nuo lapkričio 21 d. iki gruodžio 2 d. Chicagoje, Jaunimo Centro patalpose buvo suruošta dailės ir architektūros paroda. Nors prieš parodą buvo skelbiama, kad joje galės dalyvauti visi be išimties dailininkai, tačiau parodos organizatoriai nuo nepageidaujamų jiems dailininkų savotiškai apsidraudė.

Viena dailininkų grupė (parodą buvo kviečiama raštu dalyvauti ir galėjo pristatyti parodą kiek nori kūrinių. Jury komisijos tikrinimas jiems buvo neprivalomas, o kita dailininkų grupė galėjo pristatyti parodą tik po du kūrinius, kurių meninę vertę patikrino jury komisija. Dėlto dailis nepageidaujamų jiems dailininkų buvo išskirinuota. Parodoje nedalyvavo realistišes pa kraipos dailininkai: prof. Varnas, Šileikis, Rukštelė, Jonušas, Tričys, Kolba ir kiti. Taip pat ir jaunieji dailininkai, bestudijuojantieji Chicagos Meno Institute (šią parodą nebuvo priimti. Tenka manyti, kad gėraširdžiai mecenatai turėjo intenciją, skirdami tam tikrą sumą premijoms, kad visų pakraipų dailininkai galėtų šioje reikšmingoje parodoje dalyvauti. Dr. Kiselius, dr. Adomavičius, J. Mackevičius, J. Rimšauskas, J. Lieponis ir kiti, paskyrė už dailės darbus pinigines premijas ir, matyti, prieš parodą netinkamai buvo informuoti apie būsimąjį dailininkų skirningą.

Savaime suprantama, kad jury komisija parodai reikalinga, tačiau ji savo darbą turi atlikti bešališkai.

Kadangi šioje parodoje dailininkai galėjo išstatyti tik po keletą savo kūrinių, tai apie jų kūrybingumą bei vertę iš šios parodos negalima spręsti. Ta-

čiau dalis dailininkų, dalyvaujančių šioje parodoje, visuomenei labai gerai žinoma iš jų ankstyvesnių parodų, tad ir kaikiurių dailininkų darbus galima ir da-

vykęs. Vienas iš geresnių abstraktinių paveikslų parodoje. A. Galdikas, nežinantis savogiesnio amžiaus, visieškotapyboje naujų išraiškos kelių. Tai ge-

ELSKUS ALBINAS

Maine (aliejus)

bar vertinti.

A. Elskus, baigęs mokslus Pariziuje, talentingas, jaunas dailininkas, išstatė du paveikslus. Ypač geras darbas "Maino uolos", kuriame koloritas, kompozicija, spalvų derinimas labai

ras kūrėjo privalumas. Dabartiniu metu dailininkas ieško laimės ir pasitenkinimo abstraktinėje tapybos pakraipoje. Tenka pasakyti kad šioje srityje jam sekasi tik dalinai. Jo tapyba labai sąžiningai ir kruoščiai atlikta, tačiau stinga polėkio ir drąsumo ir joje nėra nieko naujo. Perėjimas iš ekspresionizmo į abstraktinę tapybą dailininkui buvo mažas ir nuoseklus šuolis. Jo Freiburgo laikotarpio kūriniuose dar buvo aiškiai matomos daiktų formos, tačiau ir ten buvo nemaža abstraktinės tapybos elementų. Man atrodo, Freiburgo laikotarpio darbai yra patys geriausi, kuriuos dailininkas sukūrė. Galdikas primena amerikietį, vokiečių kilmės dailininką Hans Hofmaną (78 metų amžiaus), kuris savo gyvenimo kelyje, kaip dailininkas, išbandė visas meno sroves nuo realizmo iki abstraktizmo ir dabartiniame tu drauge su Kandinskiu skaitomas abstraktinio meno pradininku Amerikoje. Galdiko išstatyti parodoje keturi abstraktiniai paveikslai labai patrauklūs, spalvotų dėmių išdėstymas labai ryškus ir harmoningas.

V. Jonyno akvarelė "Ruduo" pasižymi kietu spalvų ir kontūrų derinimu. Šį kūrinių nesinorėtų priskirti prie akvarelinės tapybos technikos, kuri reikalauja minkšto akvarelinių dažų užliejimo ant popierio. Tokios technikos pasekoje gaunama daug priuolamumo, kuris pasisekusiam paveikslui suteikia fantastišką, kaip rėkuse paskendusį vaizdą. Jonyno akvarelinė tapyba kieta, primenanti aliejinį dažų techniką. Dailininkas B. Mūrinas šioje srityje nepamainomas.

Dail. P. Kaupas parodoje išstatė du paveikslus: ponios M. E. portretą ir "Wisconsin Dells uolos". Savo tapybos darbuose dailininkas yra uolus ir griežtas P. Cezane (1839-1906) mokyklos pasekėjas. P. Cezane imitavo ir sekė tiksliai dailininkų. Kaikurie iš jų surado savo individualią tapybos kelią, bet mūsų dailininkas tapo taip, kaip buvo tapoma prieš 60 metų. Neieškant naujų kelių ir pamėgdžiojant jau gerokai pasenusią mokyklą ir tapybos kryptį, sunku ką nors naujo sukurti. Ponios M.E. portretas priskirtinas daugiau prie realistišes tapybos. Veido bruožuose teptuko pabraukimai kieti. Perėjimas iš kaktos spalvų kolorito į galvos plaukus kietas ir nenaturalus. Sudaro įspūdį lyg pozuoja būtų užsidėjusi peruką. Dailininkas nenaudoja švelnesnių pustonų leisti persižviesti odai tarp plaukų. Šia ypatybe pasižymi beveik visi dailininko nupiešti portretai. Labai gerai žalsvomis spalvomis ir subtiliais pustonais nu-

piešti rūbai ir puikus portreto fonas. Dailininkas gerai valdo piešinį. "Wisconsin uolos" daugiau primena japoniško sodo kampelį.

J. Pautienius "Vasaros peizažas" ir antras paveikslas "Peizažas" rodo dailininko pamėginą daugiau dėmesio kreipti į komercinę savo piešinių pusę, negu į meninę savo darbų vertę. Visi jo paveikslai mažo ir vienodo formato (16 X 20). Dirba špachteliu (peiliuku), labai greit. Į dieną gali nupiešti 1-2 paveikslus. Šią techniką naudojant gaunasi daug spalvų priuolamumo. Dailininko tendencija pereiti į semiabstraktinę tapybą iki šiam laikui davė menkų rezultatų. Jo abu parodoje išstatyti paveikslai pasižymi bloga kompozicija ir beprasmišku smulkių spalvingų dėmių išdėstymu. Jei Pautienius ir toliau norėtų naudoti špachtelį, tai jam reikėtų pasimokyti iš dail. V. Petrikonio labai vykusio parodoje išstatyto darbo "Peizažas", kuriame technika labai gerai panaudota, ypač vykęs paveikslas impresionistinis fonas, nors kiti Petrikonio paveikslai, visada labai didelio formato, nepasižymi aukštesniu meniniu lygiu ir užbaigtumu.

V. Petravičius stiprus grafikoje, bet ne aliejinėje tapyboje. Jo paveikslas "Jautis" primena puikų prancūzų dailininko Buffet tokio pat žanro ir kompozicijos paveikslą. Geriau Petravičiui būtų sugrįžti į grafikos sritį, kurią jis meistriškai valdo.

V. Vizgirda stiprus, suradęs save dailininkas. Ypač geri jo peizažai. Tapyba pasižymi drąsiais ir prasmingais teptuko pabraukimais. Surostojo jo individualinė paroda Chicagoje paliko labai gerą įspūdį ir Chicagos visuomenė laukia daugiau tokių parodų.

Geri darbai P. Kiaulėno, M. Marčiulionio, R. Viesulo, D. Buračo, P. Lapės, R. Maziliausko, J. Bagdono, V. Balukdenės, T. Valiaus ir L. Vilimo. Visus dailininkus sunku šiose straipsnyje išvardinti, kurių darbai verti dėmesio.

Kolektyvinė arba individualinė paroda laikoma pasisekusia, jei joje yra bent vienas paveikslas-

Solistė Lidija Šukytė dalyvavusi Toronte lapkričio 25 d. Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimo meninėje programoje.
S. Dabkaus nuotrauka

atrakcija, sukelianti visų žiūrovų dėmesį. Amerikiečiai tai vadina "hit" arba "highlight". Tokio kūrinio parodoje nebuvo. Joje visgi galėjome pasidžiaugti mūsų dailininkų siekimais ir laimėjimais.

Šioje parodoje už meno kūrinių premijas gavo A. Galdikas, V. Krištolaitytė, M. Nasvytis, A. Blyskis, J. Račkus, V. Raulinaitis ir D. Buračas.

Architektūros parodą suorganizavo arch. J. Mulokas. Savo bratžinius ir statybų projektus išstatė architektai: V. Daukantas, J. Stasiškis, V. Girdvainis, J. Mulokas, M. Narimantas, Stan-

Architektūros premijas gavo: J. Stasiškis, V. Daukantas ir V. Girdvainis.
S.K.

BOSTONO LIETUVIŲ ŽINIOS

Pasigendama jaunimo programų išpildyme

Bostone gana daug jaunimo mokinasis aukštosiose mokyklose. Taip pat jau nemažas būrys pasižymėjęs įvairiose mokslo šakose. Mūsų organizacijos, ruošdamos kultūrinius bei kitokio pobūdžio parengimus, turėtų kviesti programai atlikti jaunuosius, ypač akademikus. Štai tik keletas pavyzdžių: Maironio akademijos nesimantė lituanistinės mokyklos. Surostam parengime programą išpildė senieji, kultūrinuose subatvakariuose nekviečiama jaunuomenė programai atlikti ir t.t. Žodžiu, senieji kol kas nepasiduoda, o jaunieji vis

dar nepradeda. Ir vieni ir kiti, reikia manyti, bijo konkurencijos. O laikas jau kai kam pradėti.

Jau laikas

ir naujesiems imigrantams būti išrinktiems į So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos vadovybę. Minėtos Draugijos nariai, senieji mūsų broliai, turėtų pagalvoti, argi tikrai jau ta geležinė uždanga ilgai laikys? Ar naujieji ateiviai taip pat tik pro pirštus žiūrės į tokios didelės organizacijos reikalus? Ten labai ir labai reikalinga gerų darbininkų, susirinkimų nutarimų vykdytojų, gerų administrato-

VISAIS
APDRAUDOS
REIKALAIS,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę

PAULINA
MOZURAITIS-BENNETT
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24

**UŽSISAKYKITE
JAU ŠIANDIEN**

Artėjant Kalėdų šventėms, o pasitaiko ir kitų progų, daugelis vis galvoja, ką padovanoti draugui, artimam žmogui. Geriausia dovana — lietuviškoji knyga. Užsakykite ją šiandien.

Dirva siūlo supažindinti mūsų jaunimą su studentų gyvenimu Nepr. Lietuvoje. Tam geriausia tinka R. Spalio apysaka Alma Mater.

Iki Kalėdų siūlome užsisakyti tą gražią išleistą ir įristą knygą už \$4.00. Šiaip, kitur ji kainuoja \$5.00.

Atsiųskite žemiau dedamą atkarpą su čekiu ir mes nedelsiant išsiųsime knygą nurodytu adresu.

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

Siunčiu \$4.00 ir prašau šiuo adresu išsiųsti R. Spalio apysaką Alma mater.

Užsakytojas

PLANUOK ATEIČIAI!

atidaryk
1963 metams
Kalėdų sutaupų
sąskaitą dabar

Society
NATIONAL BANK

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

DEATH NOTICES

ANDRISEK

Andrisek, Stephen J. 3646 East 112 St., beloved husband of late Caroline (Deceased) father of Ralph Anderson, (Deceased) Mary Banko, Ladislaus (Walter) Anderson (Deceased) Dr. Albert Andrisek M. D., Frank Andrisek, grandfather of 4 great grandfather of 4 friends will be received at the Hopko Funeral Home, 3601 East 93 St. (South of Union Ave.). Funeral Wednesday Dec. 5, 1962 at 8:45 A. M. Services at Nativity B. V. M. Church, 9610 9610 Atena Rd. at 9:30 A. M. Interment Calvary Cemetery.

BARNARD

Barnard, Howard E. res. 1061 East 131 St., East Cleveland. Beloved son of Eleanor M. Late Hazen dear brother of Dorothy Halberstadt, & Geraldine Coppers, & uncle family will receive friends 2-5 & 7-10 P. M. Tuesday at Maplewood Home of a Nook & Sons 4720 Warrensville Center Rd. (between Miles & Emory Rd.) where services will be held Dec. 5, 1962 at 1:00 P. M. (141, 142)

BRANNIGAN

Brannigan, Lucy K. (nee Kelly), beloved wife of James F., dear mother of James K. Jr., Gregory E., John T., Anne E. Doley, and Lucy Hoban, and grandmother: Sister of Mary Conney, Dorothy Muller, and Emily Kelly. Late residence 2128 Alger. Family will receive friends 2-5 & 7-9 P. M. Sunday at Nickels Funeral Home, 14500 Madison Ave. Funeral Mass Monday, Dec. 3, at St. Clement's Church 10:00 A. M. Interment Holy Cross Cemetery.

DAUGHERTY

Daugherty, Lottie, M. (Nee Metzger) age 75 years. Beloved wife of Blaine C. mother of Marshall, Alice Mossey of Rochester, N. Y. Edward, James, Frank, Ruth Prioreschi, Vern grand mother & great grandmother. Dec. 1, 1962. Late res. 27400 Tremaine Dr., family will receive friends at Brickmans & Son Funeral Home "Euclid" home 21900 Euclid Ave. where services will be held Tuesday Dec. 4, 1962 at 1:00 P. M.

DONES

Dones, Louise (nee Gakorsch). Beloved wife of Max, Suddenly Sunday A. M. Dear mother of Louise, sister of Joseph Gakorsch, Mrs. Florin Kunz of Karlsruhe, Germany, and Mrs. Dorothy Fell. Family will receive friends at Wm. A. Nunn & Son Funeral Home, 2690 East Blvd. (opposite St. Lukes Hospital), Wednesday, Dec. 5, 1962 at Holy Trinity Church at 9:30 A. M. Interment Calvary Cemetery. (141, 142)

DRESSSEL

Joseph D. Dressel, beloved husband of Anne (nee Oster), father of Robert, brother of Stella Bruder, Mary Mackless and Charlotte Bruder, Nov. 29, late residence, 7600 Myron Avenue. Family will receive friends from 2-4 and 7-9 P. M. Saturday and Sunday at the Brickman & Sons Superior Funeral Home, 7204 Superior Ave. Funeral Mass Monday, Dec. 3, at St. Francis Church at 9:30 A. M.

FINZEL

Finzel, Harry S., age 83, res. 435 E. 146, beloved husband of Minnie, father of Clarence, grandfather & great grandfather. Friends may call at Stanley Johnston Funeral Home, 15314 Macaulay Ave., corner of E. 152 St. & Lakeshore Blvd., where services will be held Thursday at 1 P. M.

GAYDOS

Gaydos, Michael, beloved husband of Margaret (Karaffa), dear father of Laura M., Marcia M., dear son of John, late Mary, brother of John, Ann Jakubricin, Elizabeth Wotsch, Helen Box, Joseph, late George and Mary Macay. Late Residence 1534 Lakewood Ave. Friends Received

2-10 P. M. Sunday at Nickels Funeral Home, 14500 Madison Ave., where services will be held Monday, Dec. 3, at 8:30 A. M. at St. Gregory's Byzantine Rite Church at 9 A. M. Interment Holy Cross Cemetery.

HORVATH

Ruth E. Horvath (nee Hemberger), beloved mother of Alvin E., and grandmother, sister of Clara, Madeline Leo J., Alex A. of Poland, O., and Frank J., late residence, 2661 E. 126th St. The family will receive friends 7-10 P. M. Friday and 2-5 and 7-10 P. M. Saturday and Sunday at the Maher Funeral Home, 12019 Woodland Ave. (first street north of Shaker Square). Services Monday, at Our Lady of Peace Church (E. 126th and Shaker Blvd.), at 9:30 A. M. Interment Calvary Cemetery.

JENSEN

Jensen, Sue (nee Hannibal), beloved wife of the late Charles, mother of La Verone Bahr, Donald C., and grandmother of 5. Sister of Ouida Gerhardt, Esther Johnson, Enda Jones, Signe Blandhard & Ferd. Dec. 1, 1962. Family will receive friends 2-4 & 7-10 Mon. & Tues. at Brickman & Sons Euclid Funeral Home, 21900 Euclid Ave., where services will be held Wednesday, Dec. 5, 1962 at 1:00 P. M. (141, 142, 143)

JONES

Jones, John R. Beloved husband of Barbara (nee Zadrovec), father of Mary Ann, Barbara Koller, John Schaeffer. Grandfather of 2 Dec. 1, 1962. Late residence, 1600 E. 33 St. Family will receive friends at 2-4 & 7-10 Monday at Brickman & Sons Funeral Home 7204 Superior Ave. Services Tuesday Dec. 4, 1962 at 11: A. M.

JONES

Johns, John R., beloved husband of Barbara (nee Zadrovec), father of Mary Ann, Barbara Koller, Joan Schaeffer, grandfather of 2 Dec. 1, 1962. Res. 1600 E. 33 St. Family will receive friends 2-4 & 7-10 Monday at Brickmans & Son Funeral Home, 7204 Superior Ave. Services Tuesday, Dec. 4, and time of services later.

KROBOTH

Kroboth, Anna, beloved of John deceased, dear mother of Joe, John, Pete, Mrs. Helen Zimmerman, Mrs. Anna Randles, grandmother of 10 great grandmother of 8. Suddenly Thursday, Nov. 29, 1962, late res. 14705 Stratmore, East Cleveland, Family will receive friends Sat. & Sun. 2-4 & 7-10 P. M., at Wm. A. Nunn & Son Funeral Home, 2690 East Blvd. (opposite St. Lukes Hospital). Funeral Mass Monday, Dec. 3, 1962 Holy Trinity Church E. 79 St. & Woodland Ave. 9:30 A. M. Interment Calvary Cemetery. Member of St. Ann's Society of Holy Trinity Church.

McHANNON

John C. McHannon, husband of the late Mary (nee Phillips), brother of the late Rose and Mary I. McHannon and Catherine F. Lamo, uncle of Charles P. Lamb, Dr. Andrew J. Lamb Jr. (deceased), Mrs. Walter I. Thompson II and John W. Lamb. Services Monday, St. Ann Church, Cedar and Coventry Rds. at 9:30 a. m. Friends may call Saturday and Sunday at the residence, 1705 Magnolia Dr., N. E. For further information, please call The Flynn-Froelk Co. Funeral Home, 851-4141.

NEWTON

Geraldine Newton, beloved wife of Paul D., mother of Paul D. Jr. and Daniel L., grandmother of two, daughter of Mrs. Nettie and the late William R. Knowles, sister of Robert, Mrs. Gertrude Pasek, Jane Knowles, and the late William J., residence 10013 Burton Avenue, Bratenahl. Friends received at the Boswell Jones Mortuary, 13613

Euclid Ave. at Forest Hill Blvd., on Saturday and Sunday 3-5, 7-9 P. M. Services on Monday, 1:30 P. M., with the Rev. Charles A. Malotte officiating. Interment Lake View Cemetery.

PETERS

Peters, Clara, (nee Fox). Beloved wife of late Frank, mother of Donald, Warren, and Janet Ann Thomas, grandmother sister of Edward Fox. Former res. 1751 E. 236. Funeral services Wed., Dec. 5, at 11:00 A. M. at Brickman & Son Euclid Funeral Home, 21900 Euclid Ave.

RASK

Rask, Frank J., 13301 Sixth Ave., East Cleveland, husband of Mary Lally) father of Patricia, & Thomas, brother of Irene & Dorothy Rask of Lakewood, Florida, Edward Randay Parma, Ohio. Service Tuesday, Dec. 4, at St. Philomena Church 10:00 A. M. Family will receive friends Monday 2-5 & 7-10 P. M. at the Flynn Froelk Co. Funeral Home, 13104 Euclid Ave.

SEMAN

Seman, Frank, 8909 Bessemer Ave. Beloved son of late Joseph & Mary (deceased) brother of Stephen, Joseph, Elizabeth Mikat, Emma Kozenko, Rudolph, Irma Kolesar, Henry, & John (deceased) family will receive friends at Hopko Funeral Home — 2-10 P. M. Tuesday & Wednesday, 3601 E. 93 St. (South of Union Ave.), Funeral Thursday, Dec. 6, 1962 at 8:15 A. M. Services at St. Catherine's Church 9:00 A. M. Interment Calvary Cemetery. (141, 142)

SEITZ

Florence Seitz (nee Gavigan), wife of the late Roy E., dear mother of Marjorie, Roy E., Virginia Jackson, Ruth Walter and Elaine Poole, and grandmother of 12. Thursday, late residence, 18305 Parkmount. Friends received Sunday 2-10 P. M. at Nickels Funeral Home, 14500 Madison Ave. Funeral Mass Dec. 3, St. Patrick's Church (Rocky River Dr.) at 10:00 A. M. Interment Holy Cross Cemetery.

SCHNEIDER

Schneider, Elizabeth, beloved wife of late Joseph, mother of John (deceased) Edward, Albert, William, Elmer, grandmother Dec. 3, Residence 857 E. 222 St. Family will receive friends, 3-5 & 7-10 Wed. 2-4 & 7-10 Thurs. at the Brickman & Sons Euclid Funeral Home, 21900 Euclid Ave., Funeral Mass Fri., Dec. 7, at St. Chistines Church at 9:00 A. M.

SCHNEIDER

Schneider, Elizabeth, beloved wife of late Joseph, mother of John (deceased) Edward, Albert, William, Elmer, grandmother Dec., residence 857 E. 222 St. Family will receive friends, 3-5 & 7-10 Wed. 2-4 & 7-10 Thurs. at the Brickman & Sons Euclid Funeral Home, 21900 Euclid Ave., Funeral Mass Fri., Dec. 7, at St. Chistines Church at 9:00 A. M. (141, 142)

STEIGERWALD

Peter J. Steigerwald, beloved husband of Meta (nee Nunn), dear father of Richard, Mrs. Gretchen Yingling, Mark, Joan, Peter, Gregory and the Rev. Fr. John P. (deceased), grandfather of 16, brother of Mrs. Hannah Hsieh and Mary Steigerwald, Wednesday, Nov. 28, 1962, late residence, 6306 Wilber Ave., Parma, Ohio. Family will receive friends Saturday and Sunday 2-5 and 7-10 P. M. at the Zabor Funeral Home, 5680 Pearl Rd. Funeral Mass Monday, Dec. 3, at St. Charles Church, Wilber and Ridge Rd., at 9:30 A. M. Interment Holy Cross Cemetery.

ZIELASKIEWICZ

Stephan Zielaskiewicz, beloved husband of Frances (nee Kaczmarek), father of Dorothy, Stephan (deceased), Veronica Berry, U. S. Navy, Elaine, son of Margaret and the late Stanley, brother of Mary Brody, Chester, Edward (deceased), Joseph (deceased), John and Jerome. Sister Mary Clarissima O.S.F.K., Catherine Hospodar. Family will receive friends from 7-10 P. M. Friday and 2-4 and 7-10 P. M. Saturday and Sunday at the Brickman & Sons Superior Funeral Home, 7204 Superior Ave. Funeral Mass Monday, Dec. 3, at St. Casimir Church at 9 A. M.

HEARING AIDS

VISKAS
AUSYJE

\$99.50

Skambinkite MA 1-0440
arba rašykite

ACOUSTICON OF
CLEVELAND
845 Prospect Ave.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

DETROIT

ALTS skyriaus narių vakarienė

1962 metų užbaigimui A. L. T. S-ga Patalausky namuose, 7620 Vaughan, rengia skyriaus nariams su jų kviestiniais svečiais bendrą vakarienę. Programoje pasikalbėjimai dienos temomis ir einamieji reikalai. Vakarienė įvyks gruodžio 8 d., 7 val. vak.

Valdyba

Bendros Kūčios

Detroito Lietuvių namuose, Kūčių vakare, yra rengiamos bendros Kūčios. Norintieji jose dalyvauti, prašomi užsiregistruoti iki š. m. gruodžio mėn. 16 dienos pas Albina Lelienę — LU 2-3696 ar Oną Šadeikienę — TU 3-3929.

DETROITO ŽURNALISTŲ POPIETĖ

Detroito žurnalistų būrelis gruodžio 2 dieną, susirinkęs rašytojos M. Sims namuose, turėjo popietę su labai įdomia programa. Rašytojas V. Alantas skaitė pasakaitą apie Pabaltijo valstybių jungtį federacijos pagrindu. Plačiau palietęs Lietuvos kunigaikščių viešpatavimą, krašto ribų praplėtimą, kartu ir nesidomėjimą Lietuvos rašto ir kultūros ugdymu, autorius konstatavo, kad jie nesugebėjo apjungti aiškių gimiinių ir vieną vienietį ir tuo būdu Lietuvos sienos vis siaurėjo. Net pati artimiausia gentis — latviai tuo laiku nebuvo apjungti į vieną baltų vienietį — valstybę.

Nagrinėdamas Pabaltijo valstybių federacijos klausimą V. Alantas nurodė į idomius pareiškimus ir raginimus iš prieškarinių laikų, ypač dr. šliupo propaguojamą federacijos reikala.

Turėdami galvoje dabartinius įvykius, V. Alantas pabrėžė, jog gyvas reikalas trims Pabaltijo valstybėms sudaryti karinį, finansinį ir politinį vienietį, paliekant, kol kas ekonominę ir kultūrinę autonomiją paskirose valstybėse.

V. Alanto iškeltos federacijos mintis susirinkimas priėmė dideliu susidomėjimu.

Diskusijų metu Vl. Mingėla kiek plačiau supažindino su Chicagoje vykusiu kultūros kongresu ir jo nutarimais, ypač paliestantis spaudos reikalus. Jo pastabas papildė dar St. Garliauskas.

Po tų pranešimų buvo pasikalbėta apie tolimesnę spaudos darbuotojų veiklą. St. Slizys, ALB atstovas, atkreipė rimtą dėmesį į lietuviškos mokyklos ir darželių reikalą. Jis susirūpinęs jaunąja karta, su kuria liuanistinėje mokykloje sunku susikalbėti lietuviškai. Reikia ieškoti priemonių, kad lietuviai tėvai ir vaikai kalbėtųsi namuose lietuviškai.

Kitą popietę žurnalistų Buvo iškeltas klausimas, kad mums reikia brautis, ar ieškoti kelių, į amerikiečių spaudą, kelti Lietuvos krašto vadavimo reikalus. Nors tai sunkus reikalas, bet reikia ieškoti priemonių ir būdų, kad bent svarbiais momentais atkreipti dėmesį pavergėjo daromą žalą tautai ir kraštui.

Kitą popietę žurnalistų

PINIGAI I USSR
PILNAI GARANTUOTA
PRISTATOMA PER 2 SAV.
PRASYK PLATĖSNIŲ
INFORMACIJŲ
GRAMERCY
SHIPPING Co., Inc.
744 BROAD STREET
NEWARK, NEW JERSEY
Laisniuta ir pilnai bandyta
Tel. MU 9-0598

valdyba organizuos jau po Naujųjų Metų, sausio mėnesį, nes buvo pageidaujama, kad tos popietės būtų rengiamos reguliariai. Data bus paskelbta spaudoje.

A. M.

* GABIJOS tunto iniciatyva surinkta ir įteikta Sirutavičių šeimai Kalėdinė dovana 153 doleriai.

DIRVA METAMS
TIK \$10.00

CleveLoans
HOME • AUTO • BUSINESS • PERSONAL
LET US HELP YOU
71 CONVENIENT, COMPLETE BANKING OFFICES

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį. Licensed by Vnesheposil'torg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVĖJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar apsilankykite jums artimiausią skyrių:

- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HAMTRAC, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575
- HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Avenue CH 6-4724
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio, 21 Fifth Ave. RI 3-0440
- YONKERS, N. Y., 235 Neppenhan Ave.... GR 6-2681

(atidaryta nuo treči. iki penkt. 5-9 val., šeštad. 10-9 val. sekmadieniais 1-6 val. p.p.)

- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PASADENA, N. J. — 176 Market Street GR 2-5387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868
- VINELAND, N. J. — W. Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg. Skyrius atidarytas penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

The Great Brandy from the Rhine

VXOP • 80 proof

...the Great Gift for the Holidays

Connoisseurs: Send 10¢ and self-addressed envelope for handsome booklet of brandy cocktail recipes by famous European bartenders to: GERMAN DISTILLERIES LTD., NEW YORK 20, N. Y.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA
MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
10 000

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Lituanistinė Vysk. M. Valančiaus mokykla sekmadienį, gruodžio 9 d. nuo 11 val. 30 min. iki 4 val. p. p. Clevelando visuomenę pigiai vaišins skaniais lietuviškais pietumis, į kuriuos prašome gausiai atsilankyti.

• Henrikas Macijauskas, Dirvos tarnautojas, gruodžio 5 d., stovint šaligatvyje, buvo sužeistas dviejų susidurusių automobilių. Suteikus ligoninėje medicininę pagalbą, buvo paleistas namo.

* BERNIUKŲ CHORAS, veikias naujoje lietuvių parapijoje, vadovaujamas R. Brazaitienės, sparčiai ruošia Kalėdų giesmes. Kalėdų metu, per lietuviškas pamaldas jiems giedant, kanklėmis palydės mergaitės, vadovaujamos O. Mikulskienės. Tėvai prašomi leisti savo vaikus prisidėti prie parapijos lietuviškumo kėlimo. Skambinti telefonu IV 6-2111 arba 486-1474.

* VLADA BUTKIENĖ skaitys adventui pritaikytą paskaitą gruodžio 9 d. sekmadienį 4 val. po pietų naujosios parapijos salėje. Meninę dalį atliks J. Kazėno studijos mokiniai. Baletą šokėja Janė Verikaitė išpildys keletą šokių. Susiartinimo popietę ruošia A.L.R.K. Moterų Sąjungos 36 kuopa, kuriai vadovauja O. Mikelionienė.

* WANDA WILKOMIRSKA, žymi lenkų smuikininkė, savo laikų koncertavusi Clevelande su Varšuvos filharmonijos orkestru, koncertuoja Music Hall sa-

LIETUVIŲ SALĖS BENDROVĖS SUKAK- TUVINĖS IŠKILMĖS

lėje sekmadienį, gruodžio 9 d. 8.30 val. vak.

Koncertą globoja Cleveland Opera Assoc. Programoje: Bacho, Beethoveno ir kit. žymių kompozitorių kūryba.

• Juozas Kamaitis, batų pardavėjas savininkas (7013 Superior Ave.), visiems savo klientams primena, kad nuo gruodžio 10 d. iki gruodžio 25 d. perkantiems nemažiau kaip už 10 dol. vertės prekių, bus duodama dovanėlė — Kalėdų eglutė.

Jonas Brazauskas parduoda 2 šeimų namą — 16105 Trafalgar. Įmokėti \$500.00. Paskola galima mokėti savininkui. Namas laisvas apsigyvenimui. Skambinti IV 1-6265.

Akto metu kalbą pasakė bendrovės prezidentas Zenonas Dučmanas, jau 3 metus vadovaujantis tai bendrovei. Savo kalboje jis gražiai supynė mūsų senosios kartos pastangas savos lietuviškos pastogės išsigijimo ir išlaikymo darbams ir rūpesčiams. Jo kalbos mintys nurodė į jungtį, siejančią mus visus į vieną darnią lietuvišką šeimą tolimesniam darbui, tolimesniam ryžtui bendromis jėgomis tęsti pradėtą darbą, kuriame taip darniai jungiasi senosios ir jaunosios kartos ateiviai.

Z. Dučmanas iškilmingo akto neįstėjęs į nepabaigtą ceremoniją, bet sklandžiai ir planingai pristatė visus bendrovei nusipelnčius asmenis, kartu ir vienam iš seniausių bendrovės direktorių, Juozui Urbšaičiui, įteikdamas garbės direktoriaus diplomą.

L. S. B-ve trumpai dar sveikino ALB Tarybos pirmininkas St. Barzdukas, Lietuvių Banko direktorius J. DeRichter, K. Karpus, F. Baranauskas, buv. bendrovės prezidentas Andersonas, A. Banys, I apyl. vardu jos pirm. F. Eidimtas, Fl. Saukevičius, L.V.S. Ramovė vardu G. Gudėnas. Buvo gauta ir eilė sveikinimų raštų.

Į iškilmes ir banketą buvo atsilankę kun. P. Dzegotaitis ir kun. Goldikovskis, sekančio sekmadienio rytą atlaikę pamaldas už mirusių bendrovės narius abiejose parapijų bažnyčiose.

Gausiai susirinkę svečiai vaišinosi ir linksminosi, da-

linosi su kaktuviniiais išpūdziais ir išsiskirstė gražioje nuotaikoje, dėkingi dabartinei Salės Bendrovės vadovybei už įdėtą darbą ir puikiai surengtas iškilmes.

• Viktorija Morkūnienė pakeitė savo butą ir dabar gyvena — 982 Ida Ave. Tel. 391-8988.

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

Į ruošiamą abiejų apylinkių Naujųjų Metų sutikimą kvietimus galima įsigyti užsakant telefonu: M. Aukštuolis IV 1-9928, A. Karškas 721-5117 ir pas kitus valdybų narius. Prašome nedelsti, nes stalų skaičius ribotas. Smulkesnės informacijos gaunamos užsakant kvietimus.

Dalyvaukime tradiciniame LB Naujųjų Metų sutikime — bus linksma, gražu ir malonu. Vaisių paruošimui vadovaus p. Vasiliauskiene — tai gerai žinoma clevelandiečiams puiki kulinarė.

• Šių metų gegužės 1 d., Clevelando Karo Veteranų organizacija Veterans Foreign War ruošė lojalumo parodą, kuriame dalyvavo apie 10,000 žmonių. Pro parodą garbės tribuną pravažiavo šimtai, išpūdingai pasipuošusių mašinų su įvairiais užrašais ir šukiais. Geriausiai pasirodė lietuvių grupė. Lietuviai Budžiai, kurie vieni iš lietuvių organizacijų tik ir atstovavo lietuvių, gyvenančių Clevelande, kaip padėkos ir pagarbos ženklą už lietuvių grupės geriausią pasirodymą parodą, gavo iš Veteranų organizacijos puošnų auksu graviruotą įrašą. Tai puikus lietuvių laimėjimas ir pagarba lietuviškam Clevelando jaunimui už gražų pasirodymą.

Bendros Kūčios

Šiais metais pirmą kartą Clevelande yra ruošiamos bendros Kūčios. Kūčių vakarienė, kuri susidės nemažiau iš 12 pasninko valgių ir bus pajvairinta gražia menine programa, įvyks šv. Jurgio parapijos salėje. Programa bus taip suderinta, kad dalyviai tuoj po vakarienės galės išklaudyti Bernelių mišias.

Tikimasi, kad dalyvių skaičius gali būti nemažas, nes be didelio skaičiaus viengungių yra ir nemaža šeimų su suaugusiais šeimomis nariais, kurie norės praleisti tą šventą vakarą krikščioniškoj ir tautiškoj nuotaikoj. Daugeliui jau yra pabodę dalyvauti Kūčiose svečio teisėmis, nes tai ir pinigų gerokai kainuoja, o ir savijauta, esant pašaliniam, nėra šventiška.

Pelnas, jei jo kiek liks, eis Vasario 16 Gimnazijos naudai.

Informuotis ir registruotis galima Lietuvių Prekybos Namuose, Baltic Delica-

HOUSE FOR SALE

NEWBURGH HGTS 4024 E. 26. By Owner. (2) 4 Room suite. (2) 4 Room suite. Private Bath, gas furnace. Must sacrifice. \$15,400. Phone 883-9856 — after 6 P. M. IM 7-7080.

Apartments for Rent

4024 E. 26th NEWBURGH HGTS. era. 4 Rooms down \$70.00. 4 Rooms up \$65.00 all utilities paid for except electric. Quick clean apt. Basement, yard. BR 1-2900 — IM 7-7080. (141, 142, 143)

HELP WANTED MALE

Tool Makers Lathe operator. All Benefits, steady day work. Apply Mornings only. Glenridge Machine Co., 4185 Glenridge. Coff Green. (141, 142)

Naujosios parapijos rajone Neff Rd., 6 erdvūs kambariai, labai gerame stovyje namas. Kaina \$19,900. Multiple Realty IV 1-9300

GERI NAMAI

Trijų miegamųjų namas, du garažai, didelė virtuvė ir labai didelis sklypas, švarus.

Du namai po dvi šeimas, vienas 5-5 su dviem garažais, antras 6-6 irgi turi garažus.

Gerame rajone plytinis 4 šeimų, neaukšta kaina — tik \$22,000.

Prie pat Naujos bažnyčios plytinis, 16 metų senumo, dvi vonios, įrengtas sklepas, garažai. Kiemas su gražiu sodu.

Geriausiam stovyje "ranch tipe", viskas ant vieno aukšto, 4 miegamieji, valgomas, dvi vonios, didelis sklypas, garažai.

Turime du sklypus, galima statyti ant kiekvieno po dvigubą namą.

Norintieji pirkti ar parduoti prašome skambinti, ar sustoti

EAST SHORE REALTY
Juozas Mikonis — Realtor
Antanas Gailiusis — MU 1-7014, Jonas Sabaliauskas, Kazys Žiedonis — KENmore 1-2089.

United Multiple Listing Service
780 E. 185 St. IV 1-6900
Res. KE 1-2190

PRIVALO PARDUOTI!!!

3 miegamų mūrinis bungalov, rūsys, papildomas šeimai kambarys, 1½ garažo.

RE 1-9470

Visais namų, automobilių ir kitais apdraudus reikalais kreipkitės į vieną iš seniausių apdraudus įstaigų Clevelande.

Mūsų "Stock Casualty Co's" duoda 15-25% nuolaidos geriems mašinų vairuotojams.

Mūsų "REAL ESTATE" įstaiga yra narys "NORTH-WEST MULTIPLE LISTING SERVICE".

ATSTOVAS
VYT. SENKUS
WO 1-6820
M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

Juozas Kamaitis, batų pardavėjas savininkas — 7013 Superior Ave., Kalėdų švenčių proga sveikina visus savo klientus ir kartu linki laimingiausių Naujų Metų.

Prieš porą savaitę į Clevelandą atvykusio iš Prancūzijos Vlado Dudėno jauniausias šeimos narys buvo pakrikštytas šv. Jurgio lietuvių bažnyčioje. Dudėnai yra vilniečiai, daug vargę Europoje, į Clevelandą atvyko su 12 vaikų, kur jiems įsikurti daug padeda Balfo Clevelando skyr. pirm. P. Banionis. Nuotraukoje klebonas kun. Ivanauskas suteikia krikšto sakramentus jauniausiajam Dudėnų šeimos nariui. Ant rankų laiko krikšto motina p. Zylienė.

V. Pliodžinsko nuotrauka

Gruodžio 2 d. Clevelande suruosto Maironio minėjimo dalyviai.

V. Pliodžinsko nuotrauka

May Co. prezidentas Francis A. Coy perduoda Taylor Arcade raktą majorui E. W. Dzialo, marinių korpuso instruktoriui-inspektoriui, vadovaujančiam žaislų rinkliavai. Marinių korpusas Clevelande kas met prieš Kalėdas praveda žaislų rinkliavą, iš kurios 35,000 nepasiturinčių šeimų vaikai aprūpinami Kalėdų džiaugsmu. Žaislų dalinimas prasidės Taylor Co. Arcadeje gruodžio 15 d.

DIRVA

Nr. 141

1962 m. gruodžio 7 d.

KAS IR KUR?

• **Neišėina laikraščiai.** Clevelande jau antra savaitė, kaip neišėina dienraščiai, sustreikavus jų išvežiotojams. Nenustebkite, jei da-
lį neįprastų skelbimų rasite Dirvoje.

• **Lietuvių Teatras Atžalynas** visu smarkumu ruošiasi savo premjerai, kuri įvyks gruodžio mėn. 15 d., 7:30 val. vak. Jaunimo Centre, Chicagoje. Premjeroje statoma Birutės Pūkelevičiūtės trijų veiksmų komiška pasaka "Aukso žąsis". Gruodžio 16 d., 4 val. p. p. veikalas bus pakartotas. Tikimasi, jog su šiuo spektakliu Chicagoje prasidės senai lauktas lietuvių teatrinio meno atgimimas. Bilietai gaunami Terroje, Marginiuose ir J. Karvelio Prekybos Namuose. Spektakliai prasidės punktualiai ir publika nebus leidžiami į salę iki pertraukos, todėl prašoma nesivėluoti.

• **LST Korp. Neo-Lithuania**, per savo Vyr. Valdybą, įstojo į Vilties draugiją, įnešdama 100 dol. įnašą. Ta proga Vyr. Valdyba padėkojo redakcijai už su-
kaktuvinio Dirvos numerio išleidimą.

• **Antanas Juodvalkis**, ALT S-gos E. Chicago skyriaus veikėjas ir valdybos narys, mokėdamas prenumeratorių už Dirvą, pridėjo 5 dol. auką ir padidino savo įnašą Vilties draugijai dar 25 doleriais.

• **Birutės Pūkelevičiūtės** trijų veiksmų komiškos pasakos "Aukso žąsis" dekoracijų eskizai yra dail. Telesforo Valiaus, muzika Zigmundo Lapino, choreografija

LOS ANGELES

KALĖDŲ EGLUTĖ

Los Angeles Šeštadieninės Mokyklos Tėvų Komitetas gruodžio 30 d. šv. Kazimiero parapijos salėje rengia VAIKŲ VAKARĄ- EGLUTĘ.

Programoje numatyta:

1. Rašytojo Juozo Švažio specialiai šiai progai parašytas dramatinis vaizdelis "Vakaras Taigoje", kuriame vaizduojama lietuvių tremtinių Kalėdos Sibire.

Veikalą režisuoja akt. Juozas Kaributas, o jį vaidina pirmą kartą Los Angeles scenoje pasirodantieji: G. Mažiulienė ir A. Mironas. Be jų dalyvauja: V. Mitkutė, V. Dovydaitis ir vaikai -- S. Stančikas, R. Stočkus, R. Arbaitė, A. Butkutė, D. Kojelytė, R. Motiejūnaitė ir S. Gudauskas. Dekoracijos -- Algirdo Žalio.

2. Kalėdų senelio atsilankymas: vaikų žaidimai, šokiai ir šiaip pasirodymai Kalėdų seneliui, kuris neabejotinai juos visus apdovanos.

Įėjimas suaugusiems vienas doleris. Vaikams įėjimas nemokamai.

Šis vakaras bus įdomus ne tik vaikams, bet ir suaugusiems, tad kviečiame visus atsilankyti ir tuo paremti mūsų lietuvių jaunuosius švietimą.

Mokyklos Tėvų K-tas

STELAI ir VYTAUTUI ABRAIČIAMS

jų mamytėi — uošvei mirus, nuoširdžios užuojautos reiškiamė

Vincentina ir Jonas Jurkūnai

Aldonos Valeišaitės; šviesų efektai Stasio Gasiūno, specialūs efektai Vytauto Valkos, perukai Stasio Ilgūno. Stato Lietuvių Teatras Atžalynas. "Aukso žąsis" premjera įvyksta gruodžio 15 d., 7:30 val. vak. Jaunimo Centre Chicagoje, o ant-rasis spektaklis ten pat gruodžio 16 d., 4 val. p. p. Ištraukos iš Birutės Pūkelevičiūtės trijų veiksmų komiškos pasakos "Aukso žąsis" su dideliu pasisekimu jau buvo lietuviškai visuomenei pastatytos Detrote ir Toronte.

• **A. Smetonos monografija** per Jurgį Sirusą, Richmond Hill, N. Y. skyriaus pirm. užsisakė garbės prenumeratoras šie: Juozas ir Kristina Budraičiai, Antanas ir Genovaitė Šetikai, Domas ir Teodora Penikiai. Prenumeratoriai: dr. Radzivanas, J. Botyrius, A. Dimas.

• **BALFO CENTRO VALDYBA** lapkričio 28 d. sprendė daugelį šalpos problemų, išskirstė virš 2,000 dolerių įvairiems prašymams. Valdyba pramatė žymiai susiaurinti Balso įstaigos administraciją Muenchene, tik laikinai ten paliekant vieną tarnautoją ir vieną kambarį. Visa Balso archyvinė medžiaga perkeliama į Centrą. Vokietijos tremtinių, ypač jų vaikų kalėdinei paramai paskirta 500 dolerių.

• **NEW YORKO BALFO VAJUS** komitetas per mėnesį gavo arti 3,000 dolerių aukų iš 300 aukotojų. Nesuskubusiems at-

Cicero Aukšt. Lituanistinės mokyklos vakare gruodžio 1 d. mokyklos choras išpildė meninę programą. V.A. Račkausko nuotrauka

siliepti bus siuntinėjami pakartotini prašymai, į juos kreipėsi per radiją Vajaus išdininkė M. Virbickienė. Po Naujų Metų Vajaus Komitetas, vadov. dr. O. Labanauskaitės, pramato aukotojams surengti padėkos vakarą, kurio programon pakviesta iš Chicago "Aukso Žąsis".

• **KOMPOZITORIS JUOZAS ŽILĖVIČIUS** parašė 100 dainų rinkinį. Dainos yra taip harmonizuotos, kad galima bus naudoti dainavimui, net dviem balsam, arba pianistų prieaugliui, bus tinkamas vadovėlis pianui skambinti. Tikrumoje, ten yra labiau taikoma fortepijonų muzikai. Prekybos Namai Jono Karvelio tą rinkinį perėmė savo žinion, ir trumpu laiku pasirodys rinkoje.

• **Gen. Vlado Nagiaus-Nagevičiaus monografiją** galima užsisakyti pas V. Nagevičienę — 2281 Woodmere Dr., Cleveland 6, Ohio, Dr. B. Matulionį, Wallum Lake, Rhode Island, Immaculate Press, RFD 2, Putnam, Conn. Knygos kaina 6 dol.

Solistės Monikos Kripkauskienės rečitalio belaukiant

Solistė Monika Kripkauskienė

Kas? Kur? Kada?..

Klausimai, kurie Chicagoje pradėjo skliti iš lūpų į lūpas dar tada, kai praėjusi žiema smarkavo, vėliau visa tai pražydavo vasariu, džiugino vasarą, o rudenį atėjus audra nužė... Tai ilgai laukta, žmonių širdyse ir svajose išauginta viltis išgirs-

ti lietuviškos lakštingalos balsas -- solistės Monikos Kripkauskienės rečitalio-dainos koncerto. Stovime didžios meno šventės išvakarėse, tartum, laikrodžio rodyklei berodant penkioliką minučių iki dvylikos, nes rytoj, sekmadienį, gruodžio 9 d. Jaunimo Centro salėje 3.30 val. po pietų šis rečitalis taps realybe.

Muzikų pasaulyje daug vilčių, gražios nuotaikingos giedros, nes jų tarpe vyrauja viena nuomonė -- solistė Monika Kripkauskienė savo koloratūrinio soprano balsu nuostabiai žavi, didelėje meno aukštumoje.

Muzikos kritikas Br. Chomskis ypač tuo didžiujasi, nes jis solistės asmenyje suradęs talentą, ją skatinio veržtis į dainos meno pasaulį. Operos solistė A. Dičiūtė, Chicagoje pasižymėjusi dainavimo mokytoja, pas

CICERO LITUANISTINĖ MOKYKLA TURI GERĄ UŽNUGARĮ

Cicero Aukštesniosios Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komitetas surengė šaunų pokylį mokyklai paremti. Žmonių prisirinko pilnutėlė parapijos salė. Iš tolimesnių vietovių atvykęs ne vienas turėjo progos pasigerėti puikia menine programa bei skaniai pasivaikinti mokinių tėvų paruoštais valgiais. Pokyliui vadovavo dr. Petras Kisieličius. Jis išskaičiavo visą eilę duosnių rėmėjų su šimtinėmis ir net daugiau. Kad lituanistinės mokyklos turi tokį pasisekimą ciceriškių tarpe, be abejo yra nuopelnas ne vien darbščios L. B. Cicero skyriaus valdybos, bet taip pat, ir gal dar svarbiau šv. Antano parapijos vadovybės su klebonu prel. Ignu Albavičium priešaky.

Aukš. Lit. mokyklos direktorius yra nenuilstantis kun. Petras Patlaba. Šių metų tėvų komitetą sudaro Ingaunis, Bačinskienė, Vanagienė, Kaunienė ir Lauraitis.

Meninę programą, be mokyklos jaunųjų, išpildė ir Alice Stephens oktetas padainavęs: Šimkaus -- Atėjo rudenėlis, Kelpšos -- Gale lauko toli, Šimkaus

kurią M. Kripkauskienė tobulina savo balsą, sako, jog ji yra nepaprastai gili, jautri, nuostabaus išstvermingumo ir darbštumo; ji gali žodį kartoti šimtus kartų siekdama tobulumo, gilindamosi iki pačių smulkmenų, iki galutinio išbaigimo. Be įgimtos dovanos-balso grožio, ji didžiausiu subtilumu ir gilumu siekia dainos meno grožio, tobulo dainavimo. Todėl ir rezultatai pasiekiami labai geri.

Dainos puoselėtojų -- įvairių Chicago chorų esamų bei buvusių dalyvių tarpe šis koncertas laukiamas taip pat su dideliu susidomėjimu. Jie su ja dainavo operose, įvairiuose koncertuose, kur ji dalyvavo kaip solistė.

Prie jų jungiasi dainos meno gerbėjai ir mylėtojai, plačioji lietuviškoji visuomenė, nes anot jų, po koncerto, po bisų ir kartojimų išeini pavergtas didelio įspūdžio, kuris liekasi neužmirštamam savaitėmis, mėnesiais...

Su šiuo rečitaliu sutampa ir gražus nedidelis jubiliejus -- dešimtmetis, kai solistė 1952 m. pirmą kartą pasirodė scenoje Margočio didžiuliame koncerte-parengime, Morrison viešbutyje.

Šiam rečitaliui solistė Monika Kripkauskienė ruošėsi ilgą laiką ir sudaryta programa yra aukšto akademinio lygio, įtraukiant vertingus meno kūrinius. Be lietuvių kompozitorių K.V. Banaičio, Vl. Jakubėno, S. Šimkaus, M. Petrausko ir kt. solistė dainuos italų, prancūzų, vokiečių anglų kompozitorių kūrinius originalinėje kalboje, o taip pat ir vertimus, kuriuos atliko solistė Izabelė Motiekaitienė.

Jei rečitalis yra aukščiausia menininko pasireiškimo forma, reikalaujanti iš jo techninio bei muzikinio subrendimo, plataus ir gilaus įsijautimo į kūrinius, didelio stilistinio įvairumo, nepaprasto subtilumo, visa tai apvynikuojant geru skoniu, meile ir darbštumu -- tai solistė Monika Kripkauskienė ir išpildo visus tuos reikalavimus.

(vk)

dainavo keletą dainelių. Programa buvo nenuobodi ir gerai suorganizuota bei paruošta -- tai nuopelnas organizatorių Grincevičiaus, Baudienės, Bendikaitės ir Skridulio.

Iš toliau atvykusių svečių tarpe buvo LB pirm. Jasaitis, apyg. pirm. Vėbra, atvežęs mokyklai 100 dolerių iš apygardos kasos, Drunga ir kiti.

V.A. Račkauskas

E. CHICAGO

Monografijos prenumeratoriai

Per ALT S-gos East Chicago skyrių A. Smetonos monografiją lig šiol užsiprenumeravo šie skyriaus nariai: V. Aukštuolis, J. Bagdanskis, K. Domarkas, S. Juodakis, A. Juodvalkis, S. Kalvallis, T. Mečkauskas, R. Nemickas, N. N., K. Pocius, A. Valavičius (Chicago, Ill., nenarys) ir V. Valieikienė. Iš viso dvylika egzempliorių.

• **J. J. Bachuno** organizuotam Lietuviškos širdies fondui skyrius iš savo kasos paaukojo \$15.00.

Metinis susirinkimas

ALT S-gos East Chicago skyriaus metinis narių susirinkimas įvyksta gruodžio 15 d., šeštadienį, 6 val. vakaro šv. Pranciškaus parapijos salėje -- 3903 Fir St. Darbotvarkėje -- naujos valdybos rinkimai ir kiti reikalai. (rp)

1962 m. gruodžio mėn. 15, 7:30 val. v.

ir gruodžio mėn. 16, 4:00 val. p. p.

JAUNIMO CENTRE, 5620 So. Claremont Ave.

BIRUTĖS PŪKELEVIČIUTĖS

Trijų veiksmų komiška pasaka

PREMJERA

Režisiorius: BIRUTĖ PŪKELEVIČIUTĖ

Dailininkas: TELESFORAS VALIUS

Vaidina: VIDA JANULEVICIUTE • STASE KIELAITE
BIRUTĖ PŪKELEVICIUTE • VILTIS VAICIŪNAITE
EGLĖ VILUTIENE • KAZYS ALMENAS • LEONAS BARAUSKAS
VYTAUTAS JUODKA • JONAS KELECIUS • VACLOVAS MACIEŽA
ROMAS STAKAUSKAS • KAZYS VESELKA

BILETAI GAUNAMI PAS: J. Karvelį, 3322 So. Halsted St.
Marginiuose, 2511 W 69th St.
Terroje 3237 W. 63rd St.

PRAGYVENIMAS PABRANGO,

bet televizijos -- labai atpigintos: pas Gradinską galima gauti 1963 m. 23 colių televiziją, 12 mėn. garantiją, už mažiau kaip \$200.00. Magnetofonai, vokiški stereo patefonai ir radijai, 2512 W. 47th Str., Chicago, Ill., FR 6-1998.